

**Nerevidirano poročilo o poslovanju
družbe DARS
v prvem polletju 2023**

Ljubljana, avgust 2023

Kazalo

Izjava o odgovornosti uprave	3
I.1 Podatki o družbi	4
I.2 Ključni poslovni podatki	6
I.3 Poslovna tveganja	9
I.4 Finančno poslovanje in upravljanje finančnih tveganj	11
I.5 Analiza poslovanja	15
I.6 Pomembni poslovni dogodki od 1. 1. 2023 do 30. 6. 2023	17
I.7 Pomembni poslovni dogodki po 30. 6. 2023	19
I.8 Povzetek nerevidiranega računovodskega poročila	20

Izjava o odgovornosti uprave

Uprava DARS, odgovorna za sestavo polletnega nerevidiranega poročila o poslovanju družbe DARS v prvem polletju 2023, izjavlja, da so računovodski izkazi družbe DARS za obdobje, ki se je končalo 30. junija 2023, pripravljeni tako, da dajejo resničen in pošten prikaz premoženjskega stanja in poslovnega izida družbe. Pri pripravi izkazov za prvo polletje 2023 so bile upoštevane enake računovodske usmeritve kot pri pripravi letnih računovodskih izkazov družbe DARS za leto 2022. Računovodske ocene so pripravljene pošteno in preiščljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja in ob predpostavki nadaljevanja poslovanja družbe DARS v prihodnosti.

Uprava izjavlja, da je nerevidirano poročilo po našem najboljšem vedenju sestavljeno in objavljeno skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov in s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Uprava je odgovorna za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje in ohranjanje vrednosti premoženja družbe DARS ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonnosti.

Celje, 17. 8. 2023

Mag. Valentin Hajdinjak
predsednik uprave

Dr. Lidija Kegljevič Zagorc
članica uprave

Mag. Andrej Ribič
član uprave

Mag. David Skornšek
član uprave

Rožle Podboršek
član uprave / delavski direktor

I.1 Podatki o družbi

NAZIV	Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d.
SEDEŽ	DARS d.d. Ulica XIV. divizije 4, 3000 Celje Telefon: (03) 426 40 71 Telefaks: (03) 544 20 01
IZPOSTAVA	Dunajska 7, 1000 Ljubljana Telefon: (01) 300 99 02 Telefaks: (01) 300 99 01
SPLETNI STRANI	www.dars.si www.promet.si www.darsgo.si evinjeta.dars.si
LETO USTANOVITVE	1993
REGISTRSKI VLOŽEK	1/06158/00, Okrožno sodišče v Celju
ORGANIZIRANOST DRUŽBE	Delniška družba
USTANOVITELJ IN DELNIČAR	Republika Slovenija
MATIČNA ŠTEVILKA	5814251000
IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA ZA DDV	SI92473717
OSNOVNI KAPITAL	2.086.559.144,07 EUR
ŠTEVILO IZDANIH DELNIC	55.650.231 EUR

Družba DARS je bila ustanovljena na podlagi ZDARS leta 1993, poslovati pa je začela 1. 1. 1994. Do 31. 12. 2003 je imela status javnega podjetja v obliki delniške družbe, od 1. 1. 2004 pa ima položaj delniške družbe kot gospodarske družbe. Edina ustanoviteljica in delničarka družbe DARS je Republika Slovenija, ki jo skladno z novim Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1/Ur. l. RS, št. 25/2014) zastopa Slovenski državni holding, d. d. (v nadaljevanju SDH). Družba DARS pri svojem poslovanju upošteva sprejeti Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, Kodeks upravljanja javnih delniških družb ter Priporočila in pričakovanja SDH kot upravljavca kapitalskih naložb RS, katerih cilj je vzpostaviti boljši sistem korporativnega upravljanja kapitalskih naložb države, urejenost družb in posledično boljše poslovanje družb.

Konec leta 2010 je začel veljati ZDARS-1, v skladu s katerim družba DARS:

- v imenu RS in za njen račun opravlja posamezne naloge v zvezi s prostorskim načrtovanjem in umeščanjem avtocest v prostor ter naloge v zvezi s pridobivanjem nepremičnin za potrebe gradnje avtocest;
- izvaja gradnjo avtocest v svojem imenu in za svoj račun;
- upravlja in vzdržuje avtocestne odseke, za katere pridobi koncesijo za gradnjo.

Država prek razvojnih dokumentov ohranja strateški nadzor nad razvojem avtocest z določanjem novih odsekov in rokov, v katerih morajo biti ti novozgrajeni odseki predani v promet.

ZDARS-1 določa status, naloge in obveznosti družbe DARS ter ureja stvarnopravna razmerja v zvezi z avtocestami. Družba DARS se je s tem zakonom preoblikovala v koncesionarja, ki mu je bila za obdobje trajanja koncesijskega razmerja podeljena stavbna pravica na zemljiščih, na katerih bo gradil, in prevzema vse finančne obveznosti, povezane z gradnjo avtocestnih odsekov. ZDARS-1 prav tako določa, da družba DARS v imenu RS in za njen račun opravlja posamezne naloge, povezane s prostorskim načrtovanjem in umeščanjem avtocest v prostor, ter naloge v zvezi s pridobivanjem nepremičnin za potrebe gradnje avtocest. Zakon nadalje določa, da družba DARS nadaljuje gradnjo avtocest in hitrih cest, ki so se začele graditi pred uveljavitvijo ZDARS-1, ter da še naprej upravlja in vzdržuje obstoječe avtoceste in hitre ceste v RS.

Skladno z ZUJF, ki je začel veljati leta 2012, je stavbna pravica, ustanovljena v korist družbe DARS, odplačna.

I.2 Ključni poslovni podatki

Ključni poslovni podatki v EUR	I–VI 2023	I–VI 2022	Indeks 2023/2022
Prihodki	252.795.931	229.671.360	110
Odhodki	176.343.051	163.347.912	108
Čisti prihodki od prodaje	239.667.047	218.405.532	110
Prihodki iz poslovanja	249.209.072	226.081.469	110
Poslovni odhodki	158.553.522	147.762.428	107
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	90.655.550	78.319.041	116
EBITDA	189.360.590	175.637.986	108
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	61.926.833	53.721.993	115
	Na dan 30. 6. 2023	Na dan 30. 6. 2022	Indeks 2023/2022
Sredstva	5.181.428.877	5.085.654.421	102
Osnovni kapital	2.086.559.144	2.086.559.144	100
Kapital	3.260.045.650	3.110.962.340	105
KAZALNIKI			
EBITDA v čistih prihodkih od prodaje	79,01 %	80,42 %	98
ROE ¹	3,83 %	3,49 %	110
	Na dan 30. 6. 2023	Na dan 30. 6. 2022	Indeks 2023/2022
Število zaposlenih			
Na dan 30. 6.	1.246	1.233	101

Poudarki poslovanja

Družba DARS je v obdobju od januarja do junija 2023 dosegla naslednje rezultate:

- Družba DARS je v prvem polletju leta 2023 ustvarila 249,2 milijona evrov poslovnih prihodkov, kar je za 23,1 milijona evrov več kot v enakem obdobju lani.
- Družba DARS je v prvem polletju 2023 prodala več kot 3,74 milijona vinjet, kar je 302 tisoč prodanih vinjet več kot v enakem obdobju preteklega leta.
- Z načelom »onesnaževalec plača« DARS udejanja s svojo cenovno politiko cestninjenja težkih vozil, ki infrastrukturno pristojbino diferencira glede na vpliv vozil na okolje (družbeni stroški onesnaževanja zraka) ter s tem pozitivno vpliva na okolje in kakovost zraka, saj imajo uporabniki spodbudo, da za vožnjo po Sloveniji uporabljajo vedno čistejša vozila. Iz tega razloga so kljub povečanemu prometu prihodki iz naslova cestninjenja tovornih vozil primerljivi z letom 2022.
- Družba DARS zasleduje cilj, da s cestninskimi prihodki pokrije vse oziroma čim večji delež stroškov cestninskih cest. V letnih stroških cestninskih cest predstavljajo največji delež stroški investicije v

¹ čisti dobiček, preračunan na celo leto / povprečno stanje lastniškega kapitala v obdobju

infrastrukturo, skupaj s stroški financiranja, poleg teh se upoštevajo tudi tekoči stroški, povezani z upravljanjem, rednim in investicijskim vzdrževanjem ter cestninjenjem.

- Poslovni odhodki družbe DARS so znašali 158,6 milijona evrov, kar je za 7 % več kot v enakem obdobju preteklega leta.
- Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je v obdobju od januarja do junija 2023 znašal 90,7 milijona evrov, kar je za 16 % več kot v enakem obdobju preteklega leta.
- Dobiček iz poslovanja pred obrestmi, amortizacijo in davki (EBITDA) je dosegel 189,4 milijona evrov, kar je za 8 % več kot v prvem polletju leta 2022. EBITDA marža predstavlja 79 % delež v čistih prihodkih od prodaje.
- Po obračunu davka iz dobička je družba DARS prvo polletje leta 2023 zaključila s čistim dobičkom v višini 61,9 milijona evrov, kar je za 8,2 milijona evrov več kot v enakem obdobju leta 2022.
- Z vzdrževanjem likvidnostne rezerve v obliki depozitov in pridobljenimi dolgoročnimi kreditnimi linijami zagotavljamo visoko raven likvidnosti družbe DARS, ki je v vsakem trenutku sposobna izpolniti vse dospele obveznosti. Za dolgoročno vzdržnost poslovanja družbe bo treba poleg refinanciranja vsakoletno prilagajati tudi cenik cestnine, ki bo omogočal vzdrževanje ustreznega obsega prihodkov za pokritje celotnih infrastrukturnih stroškov in servisiranje dolga.
- Vlada RS je podprla naš predlog za delno uskladitev cen vinjet z inflacijo s 15. junijem 2023.
- Trenutno največji investiciji družbe DARS sta izgradnja druge cevi predora Karavanke in tretje razvojne osi, ki bo severni in jugovzhodni del Slovenije povezala z obstoječim avtocestnim omrežjem.
- Vzporedno z obnovo odseka med Novimi Jaršami in Zadobrovo tako razširjamo razcep Zadobrova, preurejeni pa so tudi priključki Letališka in Leskoškova cesta ter Ljubljana zahod (Vič).
- Za širitev odseka Koseze–Kozarje v šestpasovnico z odstavnimi pasovi je projektna dokumentacija izdelana, v pridobivanju je integralno gradbeno dovoljenje, tako se bo gradnja na tem odseku začela po njegovi pravnomočnosti.
- Načrtujemo tudi preureditev odstavnega pasu v vozni pas na odseku med Domžalami in Ljubljano ter na odseku med Vrhniko in Ljubljano. Projekti so v končni fazi izdelave, izdelani sta bili tudi poročili o vplivih na okolje. Za pričetek izvedbe del, ki se bodo izvajala kot vzdrževalna dela v javno korist, je

treba pridobiti pravnomočno okoljevarstveno soglasje, zato bo tudi na tem projektu možno pričeti z deli, ko bo ta pogoj izpolnjen, predvidoma v 2025.

- Pridobljeno imamo gradbeno dovoljenje za dograditev priključka Šentvid na Celovški cesti, dela bodo lahko stekla takoj po sklenitvi sporazuma s sofinancerji in po izboru izvajalca del.
- Na odseku primorske avtoceste med Brezovico in Vrhniko pa pričenjamo z deli z izgradnjo novega avtocestnega priključka Dragomer, s katerim bomo razbremenili avtocestni priključek Brezovica, od koder v času prometnih konic zastoji segajo na območje razcepa Kozarje ter na zahodno in južno ljubljansko obvoznico.
- Avtocestne vpadnice v Ljubljano in ljubljanski obroč opremljamo z dodatnimi grafičnimi prikazovalniki spremenljive prometne signalizacije. Sistem bo namenjen upravljanju hitrosti v luči večje pretočnosti prometa. Pomemben bo tudi nadzor, k čemur bo prispevala vzpostavitev sekcijskega merjenja hitrosti, ki ga načrtujemo skupaj s policijo.
- V pripravi je tudi posodobljen projekt optimizacije delovnih zapor in aktivnega obveščanja uporabnikov slovenskega avtocestnega križa.

I.3 Poslovna tveganja

Neprestano in hitro spreminjanje družbenega in poslovnega okolja, tehnološki napredek, nepričakovani dogodki za gospodarske družbe, pomenijo priložnosti in hkrati tveganja. V družbi DARS pozorno spremljamo vse spremembe in sprotno prilagajamo naše odzive. Ključno za uspešnost prilagajanja je pravočasno prepoznavanje določenih tveganj, zato temu področju namenjamo veliko pozornosti.

Učinkovitost upravljanja s tveganji nevtralizira grožnje za doseganje ciljev, ki izhajajo iz zunanega in notranjega poslovnega okolja. S sistemom upravljanja s tveganji zagotavljamo, da so ključna tveganja pravočasno prepoznana, ocenjena in v največji možni meri tudi obvladovana.

Proces upravljanja tveganj v družbi DARS je del našega poslovanja. S tveganji upravljamo na treh linijah, in sicer:

- 1) Na prvi liniji je poslovodstvo, ki je odgovorno za vzpostavitev in uspešno delovanje notranjih kontrol ter izvajanje postopkov obvladovanja na dnevni ravni. Naloga poslovodstva je prepoznavanje in ocenjevanje tveganj kot tudi opredelitev ustreznega odziva na tveganja – skladno s cilji organizacije.
- 2) Druga linija vključuje tiste funkcije, ki izvajajo nadzor nad poslovnimi procesi in tveganji (kakovost, računovodske kontrole, fizično varovanje in podobne kontrole itd.). Zaposleni na omenjenih funkcijah so odgovorni za pravilno vpeljavo sistema obvladovanja tveganj. Spodbuja se opredeljevanje izpostavljenosti posameznim tveganjem in spremljanje uvajanja postopkov za obvladovanje tveganj ter razvijanje sistema poročanja o tveganjih.
- 3) Tretjo linijo predstavlja notranje revidiranje. Sistem tekoče preverjamo in dopolnjujemo, da bi bila tveganja, ki jim je družba DARS izpostavljena, pravočasno prepoznana, ovrednotena in obvladovana.

Vsa poslovna tveganja so opredeljena v Registru tveganj, prav tako sta za vsako poslovno tveganje izračunani ocena in stopnja tveganja, v Akcijskem načrtu za upravljanje s tveganji pa so za vsako posamezno tveganje določeni tudi ukrepi, s katerimi tveganja blažimo.

Sicer v družbi DARS upravljamo še tveganja na naslednjih področjih:

- integriteta in skladnost poslovanja,
- varstvo pri delu,
- varovanje informacij in neprekinjeno poslovanje.

Ocenjevanje in analiziranje tveganj se izvaja po sledeči metodologiji, kjer tveganja ocenimo z:

- Verjetnostjo nastanka/pogostost, ki ga pričakujemo v določenem časovnem obdobju. Pogostost pojava ocenjujemo primarno, sicer skladno s teorijo vzamemo pogostost na 30 let.
- Vplivom, ki pomeni, kakšna je pričakovana škoda ali izguba pri uresničitvi tveganja, zato ga izražamo v milijonih evrov. Vpliv izračunamo na podlagi ocene vseh dejavnikov, ki vplivajo na vrednost pričakovane škode ali izgube (izpad prihodkov, povečanje stroškov, blažitev z zavarovanji).
- Kritičnostjo tveganja, ki je ocenjena glede na vpliv tveganja na okolje. Ocene so razvrščene glede na vpliv samo znotraj družbe, v lokalnem okolju, na državnem nivoju ali na mednarodnem nivoju.
- Oceno tveganja (v evrih), ki je odvisna od verjetnosti nastanka in vpliva.
- Stopnjo tveganja (v evrih), ki je odvisna od ocene tveganja in kritičnosti tveganja (okolja na katerega imajo lahko posledice tveganja vpliv).

V decembru 2022 smo sklenili pogodbo za digitalizacijo upravljanja s tveganji, na podlagi katere smo z aplikacijo SBR² vsebino obstoječega Registra tveganj z oceno tveganja in Akcijskega načrta za obvladovanje tveganj digitalizirali in dopolnili v vseh segmentih, ki jih na ravni družbi brez ustrezne rešitve ne moremo spremljati.

Verjamemo, da je učinkovita rešitev za upravljanje poslovnih tveganj lahko zgolj tista, ki načela upravljanja tveganj, deležnike, informacije o tveganjih in ukrepe združuje na eni platformi, ki tako postane ključnega pomena pri oblikovanju poslovnih ciljev in rasti prihodkov.

Za koordinacijo aktivnosti za pospeševanje in implementacijo sistema obvladovanja tveganj skrbi Svet za upravljanje s tveganji. Svet kvartalno poroča upravi, letno oziroma po potrebi pa tudi nadzornemu svetu.

² SBR je orodje za celovito upravljanje tveganj, ki uporabniku pomaga, da tveganja obravnava sistematično z ene točke in tako učinkovito naslovi vsa kritična področja, ki ogrožajo uspeh in vitalnost družbe.

Na podlagi usmeritev revizijske komisije, smo se do sedaj v letu 2023 osredotočili predvsem na:

- strukturno povezovanje tveganj,
- ponovno vrednotenje tveganj,
- določitev, ali se navedeni ukrepi za blažitev tveganja že izvajajo in če se ne, smo okvirno določili datum uvedbe ukrepa,
- prikaz učinkovitosti obvladovanja tveganj s "semaforjem",
- prenovili smo Akcijski načrt za obvladovanje tveganj,
- v poročanje smo vključili vrsto primerjav med posameznimi kvartali poročanja.

V registru tveganj so bili za potrebe strukturnega povezovanja tveganj dodane oziroma spremenjene skupine tveganj. Skladno s premembami je bil spremenjen tudi dokument Upravljanje s tveganji. Tako tveganj ne delimo več na korporativna in operativna tveganja, temveč smo prepoznana tveganja razvrstili v devet skupin: finančna, korupcijska, kadrovska, varnostna, IT, organizacijska, investicijska, tveganja povezana z nestabilnim gospodarskim okoljem in tveganja zagotavljanja pretočnosti AC/HC.

Finančna tveganja so tista tveganja, ki izvirajo iz finančnih transakcij, ki jim je družba izpostavljena preko finančnih sredstev in obveznosti.

Korupcijska tveganja so tista tveganja, ki predstavljajo tako kršitve dolžnega ravnanja odgovornih oseb družbe kot tudi ravnanja zaposlenih, ki so pobudniki kršitev, ali zaposlenih, ki se s kršitvijo lahko okoristijo zaradi neposredno ali posredno obljubljenih, ponujenih ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase ali za drugega.

Kadrovska tveganja so tista tveganja, ki nakazujejo drastične kadrovske spremembe zaradi različnih vzrokov, kot so na primer odhajanje zaposlenih iz podjetja, neprilagojenost kompetenc zaposlenih oziroma nerazpoložljivost zadostnega števila in/ali ustrezno kvalificiranega kadra.

Varnostna tveganja so tista tveganja, ki se navezujejo na naravne in druge nesreče ter človeške vire. Znotraj varnostnih tveganj niso vključena informacijska tveganja, saj ta predstavljajo svojo skupino.

IT tveganja so vsa tista tveganja, ki se navezujejo na informacijsko varnost in bi ob uresničitvi tveganj lahko pomenile izgubo zaupnosti, celovitosti ali razpoložljivosti podatkov.

Organizacijska tveganja so vsa tista tveganja, ki se navezujejo na organizacijsko strukturo, izvajanje procesov, poslovne odločitve in pretok informacij.

Tveganja, povezana z nestabilnim gospodarskim okoljem, so vsa tista tveganja, ki so zaradi nestabilnih razmer v gospodarstvu težko predvidljiva in na njihov nastanek neposredno ne moremo vplivati.

Investicijska tveganja so tista tveganja, ki se navezujejo na izpolnitev investicijskih planov.

Tveganja zagotavljanja pretočnosti AC/HC so vsa tista tveganja, katerih uresničenje bi pomenila nepretočnost AC/HC.

I.4 Finančno poslovanje in upravljanje finančnih tveganj

V družbi DARS aktivno spremljamo negotovost in spremenljivost finančnega okolja, saj le-ta predstavlja različne vrste finančnih tveganj. Finančna tveganja lahko negativno vplivajo na sposobnost ustvarjanja prihodkov, obvladovanja odhodkov, ohranjanja vrednosti sredstev ter izpolnjevanja obveznosti. V družbi DARS zato prav tem kategorijam tveganj posvečamo posebno pozornost.

Glavni cilji upravljanja finančnih tveganj so doseganje stabilnosti poslovanja, povečanje finančnih prihodkov, zmanjšanje finančnih odhodkov, povečanje vrednosti kapitala družbe ter zmanjšanje učinka nepredvidenih škodnih dogodkov. Za varovanje pred temi tveganji izvajamo aktivnosti na poslovnem, naložbenem in finančnem področju.

Za družbo DARS so ključne vrste finančnih tveganj obrestno, kreditno in likvidnostno tveganje. Z upravljanjem teh tveganj skušamo doseči optimalno stabilnost poslovanja in zmanjšati izpostavljenost posameznim vrstam tveganja, da bodo le-ta sprejemljiva. Naš cilj je doseči stabilen denarni tok, ki omogoča pravočasno poravnavanje obveznosti iz naslova zadolževanja za gradnjo avtocest.

Zap. št.	Opis tveganja	Ocena tveganja			Upravljanje tveganja (nadzor)
		Verjetnost nastanka tveganja	Posledice nastanka tveganja	Stopnja tveganja	
1	2	3	4	5 = 3 x 4	6
1	Valutno tveganje	1	1	1	Uporaba naravne zaščite izenačevanja denarnih tokov, redno spremljanje deviznih trgov, varovanje z uporabo ustreznih finančnih instrumentov
2	Obrestno tveganje	2	3	6	Spremljanje gibanja obrestnih mer, pogajanje s kreditnimi institucijami, varovanje z uporabo ustreznih finančnih instrumentov
3	Kreditno tveganje	2	2	4	Spremljanje izpostavljenosti do posameznega partnerja ter njegove poslovne in finančne bonitete
4	Likvidnostno tveganje	2	2	4	Nadzor nad denarnimi tokovi, načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih, vnaprej dogovorjeni okvirni krediti in limiti, spremljanje in redno analiziranje vzdržnosti kreditnega portfelja družbe, spremljanje finančnih zavez

Verjetnost nastanka tveganja: majhna (1), srednja (2), velika (3)

Posledice: dobre (1), srednje (2), slabe (3)

Valutno tveganje

Valutno tveganje praktično ne obstaja, saj so nabava in prodaja, terjatve in obveznosti ter prihodki in odhodki pretežno v evrih. Tako izpostavljenost valutnim tveganjem ocenjujemo kot nizko, zato ni potrebe po uporabi tovrstnih instrumentov zavarovanja. Na matičnih DarsGo servisih je možno plačevanje tudi s tujimi valutami, ki se takoj konvertirajo v evro, vendar je z uvedbo elektronskega cestninskega sistema teh plačil malo. Kljub temu v družbi redno spremljamo dogajanje na deviznih trgih.

Obrestno tveganje

V zadnjih nekaj letih smo veliko pozornost namenili obrestnim tveganjem, ki ima za posledico zmanjšanje gospodarskih koristi družbe zaradi spremembe višine obrestnih mer na trgu. V družbi DARS tekoče spremljamo izpostavljenost obrestnemu tveganju. Cilj upravljanja z obrestnimi tveganji je stabilen denarni tok z namenom izpolnjevanja obveznosti družbe.

Obrestna mera ECB za operacije glavnega refinanciranja je na 30. 6. 2023 znašala 4,00 %, obrestna mera za odprto ponudbo mejnega posojila 4,25 %, obrestna mera za odprto ponudbo mejnega depozita pa 3,50 %. Na 31. 12. 2021 je 6-mesečni EURIBOR znašal -0,546 %, nakar je strmo porasel in na 30. 6. 2023 znašal 3,900 %. Skupna obrestna mera, po kateri se zadolžuje družba DARS (povprečna ponderirana obrestna mera), je na 30. 6. 2023 znašala 2,51 %.

Obrestno tveganje je nepredvidljivo in ima glede na obseg dolga vpliv na poslovni izid družbe. Del spremenljivih obrestnih mer dolgoročnih kreditov je zaščiten z uporabo ustreznih izvedenih finančnih instrumentov, s pomočjo katerih je bila variabilna obrestna mera spremenjena v fiksno. Pri odločitvi o dodatnem zavarovanju upoštevamo napovedi gibanj obrestnih mer in se glede na razmere na finančnem trgu odločimo, kdaj bomo izvedli dodatno zavarovanje. Obrestne mere v EMU so bile dolgo časa na zgodovinsko nizkih ravneh in so se konec leta 2021 pričele dvigovati. Kljub temu v letu 2022 in prvih mesecih leta 2023 zaradi naravnega zapadanja kreditov s spremenljivo obrestno mero in predčasnega odplačila nekaterih kreditov z variabilno obrestno mero, s ciljem upravljanja presežne likvidnosti družbe, ni bilo potrebe po sklenitvi novih poslov zavarovanja obrestnih tveganj.

Družba je izpostavljenost obrestnemu tveganju v obdobju nizkih obrestnih mer zmanjševala tudi preko novega zadolževanja po nespremenljivi obrestni meri in naravnim zapadanjem glavnice dolga s spremenljivo obrestno mero. V preteklih petih letih smo v družbi DARS okrepili delež kreditov, ki imajo fiksno obrestno mero oziroma so zavarovani z izvedenimi finančnimi instrumenti. Njihov delež je na 30. 6. 2023 zajemal 87,2 % kreditnega portfelja družbe DARS, delež kreditov v višini 12,2 % je izpostavljen spremenljivi obrestni meri, medtem ko 0,6 % kreditnega portfelja predstavlja brezobrestni dolg. Z upoštevanjem brezobrestnega dolga ima družba pred obrestnimi tveganji zaščitenega skupaj 87,8 % kreditnega portfelja.

Simulacija tveganja spremembe obrestne mere na spremembo finančnih odhodkov glede na stanje dolga družbe DARS in strukturo obrestnih mer na 30. 6. 2023 kaže, da bi zvišanje EURIBOR-a za eno odstotno točko na letni ravni pomenila povečanje finančnih odhodkov za okoli 1,88 milijona evrov. Spremembe EURIBOR-a imajo tako pomemben vpliv na poslovni izid družbe.

Kreditno tveganje

Posebno pozornost je družba namenila kreditnim tveganjem, ki zajemajo vsa tveganja, pri katerih se zaradi neporavnanih pogodbenih obveznosti poslovnih partnerjev zmanjšajo gospodarske koristi družbe. Glavni vir izgube pri tem tveganju je nesposobnost poslovnih partnerjev, da bi poravnali svoje obveznosti do družbe DARS, ki se zrcali v različnih dogodkih (na primer zamujanje s plačili, prisilna poravnava, stečaj). Tako družba ves čas nadzira odprte terjatve do posameznih poslovnih partnerjev in po potrebi ustrezno ukrepa. Glavno tveganje je identificirano pri plačevanju cestnine v sistemu DarsGo za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3500 kilogramov, za katera se plačilo izvede za pretekli mesec na podlagi izstavljenega zbirnega računa pogodbenim poplačnikom ali izdajateljem plačilnih kartic. Identificirano je tudi tveganje pri prodaji vinjet preko prodajnih zastopnikov. Za določen segment poslovnih partnerjev so zahtevani instrumenti finančnega zavarovanja. Vzpostavljeni so natančno določeni postopki spremljanja bonitetnih ocen poslovnih partnerjev (ob vsakokratnem podaljšanju pogodbe, redna spremljava objavljenih stečajev, likvidacij, insolvenčnih postopkov). V primeru nesprejemljivih kreditnih tveganj se uporabijo pogodbeno dogovorjeni mehanizmi (na primer ustavitev zagotavljanja storitve (cestninjenje) in dobave blaga (vinjete), prekinitve pogodbe), v primeru zamud pri plačilu pa se aktivirajo postopki izterjave dolga.

Z uvedbo sistema DarsGo in ukinitvijo možnosti plačevanja cestnine na cestninskih postajah se je pojavilo tveganje za neplačevanje cestnine v smislu, da vozniki tovornih vozil uporabljajo avtoceste brez naprave DarsGo ali nimajo ustreznega finančnega kritja na računu vozila. Za zmanjšanje omenjenega tveganja je ustrezno organiziran cestninski nadzor. Dodaten ukrep za obvladovanje tveganja neplačil je, da se spodbuja poplačniško plačevanje cestnine z bencinskimi karticami, kjer večino tveganja prevzema izdajatelj bencinske kartice. Tveganja neplačila pri poplačniškem plačevanju cestnine pri poslovnih partnerjih, ki poplačniške pogodbe sklepajo

neposredno z družbo DARS, se obvladuje tako, da se spremlja njihove bonitetne ocene in se, v kolikor so te podpopprečne, zahteva ustrezna bančna garancija. V primeru, da pride do zamude pri plačilu, se aktivira postopek unovčitve, naprave DarsGo za vsa vozila take stranke pa se uvrstijo v predplačniški način plačevanja cestnine. Vsi novi pogodbeni poplačniki morajo prvi dve leti sodelovanja predložiti bančno garancijo ne glede na bonitetno oceno.

Dodatno tveganje pri plačevanju cestnine za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3500 kilogramov, je tudi morebitno nedelovanje obcestne opreme (cestninski in nadzorni portalni). V primeru izpada večjega števila portalov, cestnine ne bi bilo mogoče pobrati ne glede na to, da bi bila vsa vozila opremljena z DarsGo napravami in bi imela zagotovljeno finančno kritje. V primeru izpada enega ali dveh zaporednih cestninskih portalov je zaračunavanje cestnine zagotovljeno s t. i. premoščanjem vrzeli. Sicer pa ima družba DARS vzpostavljene mehanizme, s katerimi dnevno spremlja delovanje obcestne opreme, preverja kakovost izvajanja storitev (merjenje SLA) v okviru za to vzpostavljene službe, ravno tako pa ima sklenjeno pogodbo z neodvisnim nadzornikom kakovosti. Izvajalec sistema DarsGo ima, v skladu s pogodbenimi zahtevami, vzpostavljeno 24-urno spremljanje delovanja sistema in mehanizme za odpravljanje morebitnih incidentov.

Tveganja, da bi uporabniki vozil do 3500 kilogramov uporabljali cestninske ceste brez plačila cestnine, kar bi pomenilo neposreden izpad prihodka, obvladujemo z izvajanjem cestninskega nadzora. Z uvedbo elektronskih vinjet se je cestninski nadzor nadgradil z dodatno nadzorno opremo, ki jo sestavljajo stacionarna oprema (kamere, nameščene na portalih in drogovih), prenosne oziroma mobilne kamere (nameščene v vozilih cestninskega nadzora) in ročne naprave (za nadzor na počivališčih). Nadzorne kamere delujejo zanesljivo, so visoko zmogljive, sistem pa deluje stabilno. Drugi del izvajanja cestninskega nadzora (sama izvedba prekrškovnega postopka) zaradi učinkovitega sankcioniranja tujih kršiteljev še vedno poteka na terenu. Domače kršitelje po uvedbi elektronske vinjete lahko obravnavamo tudi na daljavo, ko na podlagi posnetkov, ki jih pridobimo z nadzorno opremo, plačilni nalog in račun za elektronsko vinjeto pošljemo tudi po pošti. Se je pa zaradi dodatnih možnosti izvajanja nadzora nad uporabo elektronske vinjete na daljavo delež domačih kršiteljev povečal v primerjavi z njihovim deležem pred uvedbo elektronskih vinjet, še vedno pa večino kršiteljev predstavljajo tujci. Za namen izvajanja cestninskega nadzora na daljavo za državljane EU smo vzpostavili povezavo z EUCARIS za potrebe izdaje retroaktivne e-vinjete (račun za e-vinjeto za nazaj v primeru, da z nadzornimi kamerami ugotovimo, da vozilo ni imelo e-vinjete). Prve račune za retroaktivne e-vinjete smo državljanom EU poslali v drugem kvartalu 2023, predvsem z namenom preverjanja odziva in preverbe kakovosti podatkov. Odziv na poslani račune je bil polovičen, odkrili pa smo tudi precej pomanjkljivosti pri podatkih, ki jih bomo lahko v veliki meri odpravili, ko bomo imeli urejeno povezovanje z EUCARIS tudi za izvajanje prekrškovnega postopka. Ta del je še vedno v testni fazi, kjer čakamo na odziv EUCARIS.

Likvidnostno tveganje

Tveganja plačilne sposobnosti zajemajo tveganja, povezana s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov in posledično z nesposobnostjo družbe, da pravočasno poravnava svoje obveznosti. Zaradi uspešnega poslovanja, učinkovitega gospodarjenja s sredstvi in trajne sposobnosti ustvarjanja denarnih tokov iz poslovanja se to tveganje ocenjuje kot zmerno. Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju uravnavamo z višino naložb v obliki depozitov in s skrbnim načrtovanjem ter spremljanjem denarnih tokov. Za pokrivanje dodatnih potreb po likvidnosti imamo vnaprej sklenjene kreditne linije pri bankah. Osnovno načelo zadolževanja in upravljanja s kreditnim portfeljem je uskladitev ciljev čim nižjega stroška zadolževanja z rokovno strukturo, ki zagotavlja čim manjšo izpostavljenost likvidnemu tveganju. V letu 2020 in 2021 so se čutile posledice sprejetih ukrepov zaradi epidemije covid-19, ki je prizadela praktično cel svet in je ni bilo mogoče vnaprej predvideti. Zaradi dobre likvidnostne pozicije je poslovanje družbe v teh stresnih okoliščinah potekalo nemoteno, posledično je družba svoje obveznosti poravnala v roku.

Letne obveznosti iz naslova odplačila dolga porabljajo pomemben del denarnega toka iz poslovanja. Za namen refinanciranja dolga je bil v letu 2015 sprejet krovni zakon za prestrukturiranje dolga (Zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti družbe DARS iz naslova kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih za refinanciranje obstoječega dolga družbe DARS; Uradni list RS, št. 30/15). Sprejeti zakon omogoča družbi DARS aktivno upravljanje obstoječega dolga, prestrukturiranje kreditnega portfelja ter pravočasno zagotovitev vseh potrebnih virov sredstev za pokrivanje zapadlih obveznosti iz obstoječega dolga. Za namen refinanciranja obstoječega dolga se družba DARS zadolžuje s 100-odstotnim poroštvom države. Družba je v prvem polletju 2023 odplačala 67,7 milijonov evrov glavnice obstoječega dolga. Na podlagi ugotovitev in ocene, da dejanskih potreb

po dodatnih likvidnostnih sredstvih DARS nima, je bil sprejet sklep uprave, da se refinanciranja glavnih, ki zapadejo v 2023, ne izvede.

V letu 2022 smo zaradi zamika pomembnejših investicij in omejenih možnosti plasiranja presežnih likvidnih sredstev predčasno odplačali nekatere kredite s končno zapadlostjo do treh let, variabilno obrestno mero in brez stroškov predčasnega odplačila. Na ta način smo sprostili denarni tok v letih 2023, 2024 in 2025, ko bo potreba po virih zaradi predvidenih investicijskih vlaganj višja kot v letu 2022.

Eden izmed pomembnih projektov je izgradnja 2. cevi predora Karavanke, saj gre za mednarodni projekt. Za financiranje gradnje se je pridobilo dolgoročno posojilo pri EIB v višini do 50 % ocenjene vrednosti investicije (pod okvirom zavarovanja z EFSI oziroma InvestEU-risk sharing mehanizma). Črpanje kredita v višini 90 milijonov evrov je bilo v celoti izvedeno v oktobru 2022.

Z namenom izvajanja bodočih investicijskih načrtov po ReNPRP30 je v 2019 Državni zbor RS sprejel poroštvni zakon, ki ureja podelitev državnega poroštva družbi DARS za financiranje izgradnje dveh odsekov in sicer na 3. razvojni osi sever (Velenje–Slovenj Gradec) in izgradnje odseka na 3. razvojni osi jug (Novo mesto vzhod–Osredok) v skupni vrednosti do 360 milijonov evrov, s čimer bo omogočeno pridobivanje virov financiranja za predvideno dinamiko izvedbe. Skupna ocenjena vrednost omenjenih odsekov po tekočih cenah (brez DDV in stroškov financiranja) znaša 720,03 milijona evrov. Zaradi pravil Eurostata država ne sme zagotavljati poroštva za več kot 50 odstotkov vrednosti sredstev.

Aprila 2022 je bil sprejet Zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti družbe DARS, d. d., iz naslova kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih za financiranje avtocestnih projektov v višini do 392,44 milijona evrov (ZPKFAP). Na podlagi tega zakona je družba DARS dobila poroštvo Republike Slovenije v višini 50 % vrednosti investicije za investicijske projekte na 3. razvojni osi (jug, 3. in 4. etapa ter odsek Šentrupert–Velenje jug), odseke Markovci–Gorišnica in Gorišnica–Ormož ter Koseze–Kozarje (širitev v 6–pasovnico). Skupna ocenjena vrednost investicij po tekočih cenah (brez DDV in stroškov financiranja) znaša 784,89 milijona evrov.

Veliko pozornost posvečamo spremljanju denarnega toka tudi na področju planiranja prilivov iz cestnin, ki predstavljajo temeljni vir za poravnavanje obveznosti iz naslova zadolženosti. Dnevno spremljamo gibanje vrednosti prehodov tovornih vozil in mesečno prodajo vinjet (na samo višino nimamo vpliva, ker je odvisna izključno od prometa), saj se na podlagi teh informacij lahko ustrezno prilagajajo napovedi prihodkov in posledično sprejemajo ukrepi za obvladovanje drugih tveganj družbe. Epidemija covid-19 je bila nov moment, ki je povzročil, da bodo morale biti vse družbe v prihodnje še bolj pripravljene na obvladovanje likvidnostnih tveganj. Družba DARS je bila s konservativnim pristopom upravljanja z denarnimi tokovi in posledično dobro likvidnostno pozicijo ustrezno pripravljena na takšen dogodek.

Z vzdrževanjem likvidnostne rezerve v obliki depozitov tako zagotavljamo visok nivo likvidnosti družbe DARS, ki je v vsakem trenutku sposobna izpolniti vse dospele obveznosti. Za dolgoročno vzdržnost poslovanja družbe pa bo potrebno poleg refinanciranja obstoječega dolga vsakoletno prilagajati tudi cenik cestnine, ki bo omogočal vzdrževanje ustreznega obsega prihodkov za pokritje infrastrukturnih stroškov in servisiranje dolga.

I.5 Analiza poslovanja

Prihodki družbe DARS

Vrsta prihodkov	I–VI 2023 v EUR	I–VI 2022 v EUR	Indeks 2023/2022	Strukturni deleži I–VI 2023 v %
Prihodki po pogodbi o izvajanju naročila	140.000	142.328	98	0
Prihodki od cestnin	231.741.839	211.838.982	109	92
- vinjete	88.359.826	68.910.884	128	35
- tovorni promet	135.554.932	135.895.190	100	54
- predornina za Karavanke	7.827.080	7.032.908	111	3
Prihodki od zakupnin za počivališča	5.009.599	4.095.737	122	2
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	704.824	653.211	108	0
Prihodki od služnosti za bazne postaje in ostalo	572.400	351.747	163	0
Prihodki od zakupa optičnih vlaken	425.307	424.477	100	0
Drugi prihodki od prodaje	1.073.079	899.050	119	0
Drugi poslovni prihodki	8.001.612	7.279.051	110	3
Finančni prihodki	3.293.615	3.454.670	95	1
Drugi prihodki	293.244	135.221	217	0
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	1.540.413	396.886	388	1
Skupaj	252.795.931	229.671.360	110	100

V prvi polovici poslovnega leta 2023 so prihodki družbe DARS znašali 252,8 milijona evrov in so višji v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta.

Prihodki od cestnin so v obravnavanem obdobju znašali 231,7 milijona evrov in predstavljajo 92 odstotni delež vseh prihodkov družbe DARS. V strukturi prihodkov od cestnin predstavljajo 38,1 % prihodki od vinjet, 58,5 % prihodki od cestninjenja tovornih vozil ter 3,4 % prihodki od cestninjenja predora Karavanke.

Družba DARS je v prvem polletju 2023 prodala več kot 3,74 milijona vinjet, kar je 302 tisoč prodanih vinjet več kot v enakem obdobju preteklega leta. Vrednost prihodkov iz naslova e-vinjet se ni povečala sorazmerno z rastjo količine vinjet predvsem zaradi spremenjene ročnosti letnih e-vinjet, ki zdaj veljajo 12 mesecev od prvega dne veljavnosti, tako pa se prepoznavajo tudi prihodki. Drugi manjši razlog pa je v vračanju sorazmernega dela vrednosti letnih in polletnih e-vinjet zaradi prodaje vozila ali zamenjave registrske tablice.

Zaradi odprave rezervacij iz naslova gradenj in obnov avtocest so višji tudi drugi poslovni prihodki.

Odhodki družbe DARS

Vrsta odhodkov	I–VI 2023 v EUR	I–VI 2022 v EUR	Indeks 2023/2022	Strukturni deleži I–VI 2023 v %
Stroški materiala	8.929.080	6.510.157	137	5
Stroški storitev	23.963.619	19.914.373	120	14
Stroški dela	26.631.198	23.645.364	113	15
Odpisi vrednosti	98.705.040	97.318.946	101	56
Drugi poslovni odhodki	324.585	373.589	87	0
Finančni odhodki	17.048.257	15.437.343	110	10
Drugi odhodki	741.271	148.140	500	0
Skupaj	176.343.051	163.347.912	108	100

Odhodki družbe DARS so v obdobju januar–junij 2023 znašali 176,3 milijona evrov in so bili višji v primerjavi z enakim obdobjem leta 2022.

Glede na preteklo primerljivo realizacijo so se zaradi podražitve energentov in ostrejših vremenskih razmer (posipni materiali, ogrevanje) zvišali stroški materiala.

Stroški storitev so višji pri proviziji prodanih vinjet in storitvah zunanjih DarsGo servisov zaradi povečanega prometa tovornih vozil in boljše prodaje vinjet ter pri vzdrževanju osnovnih sredstev zaradi večjega obsega vzdrževanja asfaltnih vozišč.

Stroški dela so višji v primerjavi z 2022 zaradi uskladitve osnovnih bruto plač z zakonsko določeno minimalno plačo ter inflacijskimi gibanji, z upoštevanjem določil Kolektivne pogodbe DARS.

Poslovni izid

Celotni poslovni izid družbe DARS je za obdobje od 1. 1. do 30. 6. 2023 znašal 61,9 milijona evrov in je bil višji v primerjavi s poslovnim izidom za prvo polovico leta 2022.

I.6 Pomembni poslovni dogodki od 1. 1. 2023 do 30. 6. 2023

Januar

Po preučitvi številnih vidikov v zvezi z osvetlitvijo avtocest in hitrih cest (razmere na trgu z električno energijo, vpliv na varnost in pretočnost, pozivi partnerskih organizacij) je uprava DARS sprejela odločitev o odpravi ukrepa zmanjšanja osvetljenosti avtocest, ki je bil sprejet konec oktobra 2022.

Predstavniki Evropske izvajalske agencije za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA) José María Diez je po zaključku projekta Crocodile 3 obiskal Regionalni nadzorni center Ljubljana. Skupaj s predstavnikoma koordinatorja projekta Crocodile 3, Kalojan Daskalow in Damaris Anno Gruber, so pregledali izvedene aktivnosti na področju uvedbe inteligentnih transportnih sistemov na slovenskem avtocestnem omrežju, ki so bili sofinancirani s strani EU.

Z vstopom Hrvaške v schengensko območje je odpravljen nadzor državne meje na mejnih prehodih Obrežje na dolenski avtocesti A2 in Gruškovje na podravske avtocesti A4.

Februar

15. 2. 2023 je potekala 24. izredna seja skupščine družbe DARS. S tem dnem je bil odpoklican član Nadzornega sveta DARS Metod Dragonja. Za nova člana nadzornega sveta, ki predstavljata kapital, sta bila izvoljena Sašo Rink in Tomaž Kuntarič in sicer za štiriletni mandat, z začetkom mandata 16. 2. 2023.

Pod okriljem Ministrstva za infrastrukturo je potekalo srečanje o projektu severnega dela tretje razvojne osi. Ministrstvo za infrastrukturo je pristopilo s pobudo za aktivno koordinacijo deležnikov na ravni države, ki so vključeni v projekt. To pomeni skupen dialog z deležniki, ki vodijo različne postopke, ki so pogoj za začetek gradnje, v sodelovanju z drugima pristojnima ministrstvom. Občine bodo pristopile k vzpostavitvi dialoga med strankami v postopkih in občinskih institucijami. DARS se je zavezal, da bo pri pogodbenih partnerjih zahteval dosledno izpolnjevanje pogodbenih rokov.

Marec

Sklenjena je bila pogodba za gradnjo sklopov B in H – Škalsko jezero ter Konovo – na odseku med Velenjem in Slovenj Gradcem. Dela bo za pogodbeno vrednost 55,45 milijona evrov (brez DDV) izvedel konzorcij Strabag gradbene storitve, d. o. o., in ljubljanska podružnica Strabag AG.

Stekla so dela za celovito obnovo odseka severne ljubljanske obvoznice med Zadobrovo in Novimi Jaršami.

Pridobljeno je bilo pravnomočno gradbeno dovoljenje za gradnjo polnega priključka na Celovško cesto. Projekt bomo izvedli skupaj z Direkcijo RS za infrastrukturo in Mestno občino Ljubljana.

Stekla so dela za obnovo odseka gorenjske avtoceste A2 med priključkoma Hrušica (Jesenice zahod) in Lipce (Jesenice vzhod). Dela obsegajo tudi zaščito odseka pred padajočim kamenjem s pobočja. Z obnovo vozišča ter viaduktov Podmežakla 3 in Podmežakla 4 (gre za štiri objekte, po dva na vsakem smernem vozišču avtoceste) bo obnovljen celoten odsek gorenjske avtoceste, ki poteka ob pobočju Mežakle, saj je bil preostali del avtoceste med priključkoma Hrušica (Jesenice zahod) in Lipce (Jesenice vzhod) celovito obnovljen v letih 2017 in 2018.

Pričela so se dela za obnovo vozne površine odseka istrske hitre ceste H5 med Škofijami in razcepom Sermin. Dela obsegajo obnovo vozne površine na trasi hitre ceste H5 Škofije–Sermin v razdalji približno 3 km, in sicer obeh smernih vozišč, proti Kopru in proti Italiji, ter na priključkih Škofije, Plavje in Sermin (Dekani) ter na delu razcepa Sermin. Zamenjana bo tudi kašipotna signalizacija na priključkih Koper center (Slavček), Bertoki, Izola, nameščeni bodo blažilniki trkov na priključkih Koper center (Slavček) in Smedela in izvedle se bodo izletne cone na priključkih Bertoki (proti Kopru in proti Serminu) ter na priključku Škofije (proti Kopru).

Po zimski prekinitvi se je pričelo z nadaljevanjem del za preplastitev štajerske avtoceste A1 na delu odseka med Šentiljem in razcepom Dragučova ter pomurske avtoceste med razcepom Dragučova in Pernico. Dela bodo potekala predvidoma do začetka julija letos. Projekt obnove cestišča obsega na območju avtoceste A1 dela za preplastitev vozišča v debelini 4,5 cm, vključno s kraki razcepa Dragučova, na območju avtoceste A5 pa izvedbo

nadgradnje vozišča v debelini 10 cm. Na nevarnih mestih ob vozišču se bo vgradila nova varnostna ograja. Na območju avtoceste A5 bo urejen sredinski ločilni pas avtoceste in vgrajena nova jeklena varnostna ograja, z višjim nivojem varovanja.

Nadaljevala so se tudi dela za preplastitev gorenjske avtoceste A2 med Lescami in Podtaborom. Dela obsegajo preplastitev voziščne konstrukcije med nadvozom v Vrbi in viaduktom Peračica ter na priključkih Lipce, Lesce, Radovljica in Brezje. Lani jeseni je bila izvedena preplastitev smernega vozišča proti Ljubljani, sedaj pa sledi še preplastitev smernega vozišča proti Karavankam.

Na podlagi določil Pravil Ljubljanske borze in veljavne zakonodaje, je družba objavila nerevidirane računovodske izkaze za leto 2022.

April

Stekla so pripravljala dela za obsežnejšo obnovo odseka dolenske avtoceste A2 med Ivančno Gorico in Bičem. Rekonstrukcija cestišča obsega ureditev srednjega ločilnega pasu s postavitvijo betonske varovalne ograje z višjo ravno zadrževanja, sanacijo vozišča s postopkom hladne reciklaže in izvedbo treh asfaltnih plasti v skupni debelini 20,5 cm, razširitev odstavnih pasov, izvedbo novih talnih obeležb, ureditev odvodnjavanja in bankin ter postavitve nove jeklene varnostne ograje. V sklopu rekonstrukcije trase bo obnovljen tudi avtocestni priključek Bič.

Zaposlitveni portal MojeDelo.com je družbo DARS že osmič uvrstil med najuglednejše slovenske delodajalce.

Družba je na podlagi določil Pravil Ljubljanske borze in veljavne zakonodaje objavila revidirano Letno poročilo DARS za leto 2022.

Junij

Vlada RS je podprla predlog družbe DARS za delno uskladitev cen vinjet z inflacijo s 15. junijem 2023.

Odprtje rekonstruiranega priključka Leskoškova cesta na severni ljubljanski obvoznici.

Sklenjena je bila pogodba za izgradnjo avtocestnega priključka Dragomer na odseku primorske avtoceste med Brezovico in Vrhniko. Dela bo za pogodbeno vrednost 28,5 milijona evrov (brez DDV) izvedel konzorcij Trgograd d. o. o., Litija in GP Krk d. d., Krk (Hrvaška).

Ministrstvo za infrastrukturo kot nosilni organ izvajanja Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) je z družbo DARS sklenilo pogodbo o sofinanciranju projekta Digitalizacija avtocestnega omrežja v Sloveniji. Z uvedbo digitalnih rešitev bo upravljavec prometa pridobil možnost prilagajanja omejitev hitrosti v realnem času, s čimer bo lahko zmanjšal možnost nastanka prometnih nesreč in zastojev ter prispeval k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov.

V času akcije Varno brez alkohola, pred začetkom šolskih poletnih počitnic ter povečanja obsega tranzitnega in turističnega prometa so partnerji projekta Ustvarimo reševalni pas na avtocestnem počivališču Lom organizirali skupno akcijo. Zavod Reševalni pas, Agencija za varnost prometa, Ministrstvo za infrastrukturo, DARS, Policija, Zavod Vozim, AMZS, gasilci in reševalci so z akcijo obeležili deseto obletnico dogodka, ki je prelomno vplival na začetek izvajanja projekta Ustvarimo reševalni pas.

21. junija 2023 so stekla dela na preureditvi priključka Ljubljana zahod (Vič) na južni ljubljanski obvoznici. Dela bodo obsegala tudi ureditev priključevanja na križišču s in na Tržaško cesto.

Družba je na podlagi določil Pravil Ljubljanske borze in veljavne zakonodaje objavila revidirano Trajnostno poročilo DARS za leto 2022.

I.7 Pomembni poslovni dogodki po 30. 6. 2023

Julij

Po pregledu stanja poškodb je družba DARS sprejela odločitev o interventni sanaciji pokritega vkopa Malečnik, ki bo zagotovila ustrezne standarde varnosti in omogočila, da bi v najkrajšem možnem času sprostili promet skozi poškodovano cev.

V družbi DARS, na Ministrstvu za infrastrukturo in Ministrstvu za notranje zadeve se zavedamo pomembnosti ohranjanja in izboljšanja pretočnosti avtocest in hitrih cest. Problematika naraščanja prometa predstavlja izziv za celotno družbo, zato je uprava družbe DARS v torek, 11. julija 2023, v Regionalnem nadzornem centru Ljubljana gostila ministrico za infrastrukturo mag. Alenko Bratušek in ministra za notranje zadeve Boštjana Poklukarja.

V znak skupnega interesa pri izgradnji sončnih elektrarn ob avtocestah sta družbi Soške elektrarne Nova Gorica in DARS podpisali dogovor o izvedbi projekta sončnih elektrarn ob primorskem kraku avtocestnega križa Republike Slovenije. Gre za prvi tovrstni primer medsektorskega sodelovanja in pomemben korak na poti zelenega prehoda Slovenije.

Na podlagi določil Pravil Ljubljanske borze in veljavne zakonodaje je uprava DARS za ponedeljek, 21. 8. 2023, sklicala 25. sejo skupščine družbe DARS.

Avgust

V začetku avgusta je Slovenijo prizadela najhujša naravna nesreča v zgodovini samostojne države, v kateri so obsežne padavine povzročile poplave, ki so s plazovi opustošili skoraj dve tretjini Slovenije. DARS je kot družbeno odgovorno podjetje v luči sanacije in odprave posledic poplav Civilni zaščiti ponudil svoje zmogljivosti v obliki vozil in druge mehanizacije, ki trenutno niso nujno potrebne za opravljanje funkcije vzdrževanja avtocest in hitrih cest.

Dogodki po datumu sestavitve računovodskih izkazov niso imeli vpliva na računovodske izkaze družbe DARS za obdobje januar–junij 2023.

I.8 Povzetek nerevidiranega računovodskega poročila

Računovodski izkazi družbe DARS

Bilanca stanja na dan 30. 6. 2023

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	30. 6. 2022
SREDSTVA	5.181.428.877	5.085.654.421
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	4.794.072.750	4.772.929.856
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	26.380.819	29.433.814
1. Dolgoročne premoženjske pravice	26.369.290	29.410.173
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitev	11.529	23.641
II. Opredmetena osnovna sredstva	4.534.693.698	4.559.868.282
1. Zemljišča in zgradbe	4.206.883.662	4.365.993.576
a) Zemljišča	155.746.016	178.195.149
b) Zgradbe	4.051.137.646	4.187.798.427
3. Druge naprave in oprema	37.558.624	41.168.566
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	290.251.412	152.706.139
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	290.251.412	152.706.139
III. Naložbene nepremičnine	24.272.949	7.474.027
IV. Dolgoročne finančne naložbe	200.000.000	160.000.964
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	0	964
a) Delnice in deleži v družbah v skupini	0	0
c) Druge delnice in deleži	0	964
2. Dolgoročna posojila	200.000.000	160.000.000
b) Dolgoročna posojila drugim	200.000.000	160.000.000
V. Dolgoročne poslovne terjatve	1.986.433	9.782.616
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	0
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	1.986.433	9.782.616
VI. Odložene terjatve za davek	6.738.852	6.370.154
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	384.745.488	310.402.564
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	958.624	482.151
II. Zaloge	5.592.607	5.938.556
1. Material	4.641.216	4.726.734
3. Proizvodi in trgovsko blago	951.391	1.211.822
III. Kratkoročne finančne naložbe	263.375.607	143.161.641
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	16.375.607	6.161.641
c) Druge kratkoročne finančne naložbe	16.375.607	6.161.641
2. Kratkoročna posojila	247.000.000	137.000.000
b) Kratkoročna posojila drugim	247.000.000	137.000.000
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	55.435.024	72.796.701
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	0	0
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	29.504.068	34.661.214
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	25.930.956	38.135.487
V. Denarna sredstva	59.383.627	88.023.516
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	2.610.638	2.322.001

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	30. 6. 2022
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	5.181.428.877	5.085.654.421
A. KAPITAL	3.260.045.650	3.110.962.340
I. Vpoklicani kapital	2.086.559.144	2.086.559.144
1. Osnovni kapital	2.086.559.144	2.086.559.144
II. Kapitalske rezerve	31.429.279	31.310.448
III. Rezerve iz dobička	1.020.588.748	893.457.395
1. Zakonske rezerve	55.083.966	48.327.649
4. Statutarne rezerve	231.732.145	199.639.640
5. Druge rezerve iz dobička	733.772.637	645.490.106
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	11.402.888	5.769.586
VI. Preneseni čisti poslovni izid	48.138.758	40.143.774
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta	61.926.833	53.721.993
B. REZERVACIJE IN DOLG. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	152.026.985	153.567.882
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	4.504.080	4.324.656
2. Druge rezervacije	2.713.500	785.662
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	144.809.405	148.457.563
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	1.449.755.345	1.525.999.593
I. Dolgoročne finančne obveznosti	1.413.317.431	1.472.233.961
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	1.150.272.711	1.205.550.248
3. Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	117.800.967	117.800.967
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti	145.243.753	148.882.746
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	33.156.157	53.765.633
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	50.459	0
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	33.105.698	53.765.633
III. Odložene obveznosti za davek	3.281.757	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	242.537.489	226.069.290
II. Kratkoročne finančne obveznosti	154.582.498	159.708.958
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	145.077.283	149.460.719
3. Kratkoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic	3.133.071	3.133.635
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti	6.372.145	7.114.604
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	87.954.991	66.360.333
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	0	0
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	61.427.747	37.227.830
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	73.419	148.443
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	26.453.824	28.984.059
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	77.063.407	69.055.316

Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. 1. do 30. 6. 2023

v EUR (brez centov)	1. 1. do 30. 6. 2023	1. 1. do 30. 6. 2022
1. Čisti prihodki od prodaje	239.667.047	218.405.532
Prihodki od cestnin	231.741.839	202.073.337
Prihodki od zakupnin za počivališča	5.009.599	3.722.665
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	704.824	506.050
Prihodki od služnosti za bazne postaje in ostalo	572.400	305.196
Prihodki po pogodbi o izvajanju naročila	140.000	169.049
Prihodki od zakupa optičnih vlaken	425.307	482.088
Drugi prihodki od prodaje	1.073.079	777.840
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	1.540.413	396.886
4. Drugi poslovni prihodki	8.001.612	7.279.051
5. Stroški blaga, materiala in storitev	-32.892.699	-26.424.530
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter str. porab. materiala	-8.929.080	-4.335.655
b) Stroški storitev	-23.963.619	-17.265.193
6. Stroški dela	-26.631.198	-23.645.364
a) Stroški plač	-18.041.334	-15.346.642
b) Stroški socialnih zavarovanj	-3.734.593	-3.191.277
c) Drugi stroški dela	-4.855.272	-3.774.153
7. Odpisi vrednosti	-98.705.040	-97.318.946
a) Amortizacija	-98.433.780	-93.913.988
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopred. sr. in opred. osnovnih sr.	-270.855	-10.177.545
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	-405	-1.745
8. Drugi poslovni odhodki	-324.585	-373.589
9. Finančni prihodki iz deležev	0	0
č) Finančni prihodki iz drugih naložb	0	0
10. Finančni prihodki iz danih posojil	3.290.800	3.452.917
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	3.290.800	850.604
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	2.815	1.753
a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	0	0
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	2.815	2.874
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	0
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	-17.047.064	-15.434.823
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	-12.478.764	-9.334.440
c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic	-2.794.940	-2.792.290
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	-1.773.361	-4.026.929
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-1.193	-2.521
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev	3.149	-3.557
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	-4.342	-2.506
15. Drugi prihodki	293.244	135.221
16. Drugi odhodki	-741.271	-148.140
17. Davek iz dobička	-14.526.047	-12.601.455
18. Odloženi davki		0
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	61.926.833	53.721.993

Pojasnila k računovodskim izkazom

Računovodski izkazi družbe DARS za prvo polletje leta 2023 in 2022 so nerevidirani in pripravljene v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in v skladu z zahtevami Slovenskih računovodskih standardov.

Pojasnila k bilanci stanja

Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev

Kot neopredmetena sredstva vodi družba računalniške programe.

Pregled gibanja neopredmetenih sredstev v polletju 2023:

v EUR (brez centov)	Računalniški programi	Neopredmetena osnovna sredstva v gradnji	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 31. 12. 2022	54.975.154	463.980	55.439.134
Nabave	0	2.099.700	2.099.700
Premiki med postavkami	2.730	0	2.730
Aktiviranje	1.626.471	-1.626.471	0
Izločitve (odtuitve, odpisi)	-38.787	0	-38.787
Stanje na dan 30. 6. 2023	56.565.568	937.209	57.502.777
Popravek vrednosti			
Stanje na dan 31. 12. 2022	27.867.072	0	27.867.072
Amortizacija	3.304.321	0	3.304.321
Premiki med postavkami	880	0	880
Izločitve (odtuitve, odpisi)	-38.787	0	-38.787
Stanje na dan 30. 6. 2023	31.133.487	0	31.133.487
Sedanja vrednost			
Stanje na dan 31. 12. 2022	27.108.081	463.980	27.572.062
Stanje na dan 30. 6. 2023	25.432.080	937.209	26.369.289

V prvi polovici leta 2023 smo aktivirali naslednja večja neopredmetena osnovna sredstva:

- nakup algoritma AI za prometno napoved v višini 170.860 evrov,
- nakup aplikacije za pregled prometnih napovedi v višini 113.900 evrov,
- nakup licenc za kadrovske informacijske sistem e-HRM v višini 228.062 evrov,
- nakup informacijskega sistema za upravljanje tveganj v višini 30.000 evrov,
- nadgradnja informacijskega sistema Banka cestnih podatkov v višini 33.600 evrov,
- nadgradnja programske opreme Dokumentni sistem na tehnološki rešitvi M-Files v višini 78.430 evrov,
- nadgradnja programske opreme Orodje mobilne komunikacije C-ITS v višini 44.555 evrov,
- nadgradnja programske opreme Elektronskega cestninskega sistema v prostem prometu v višini 412.162 evrov,
- nadgradnja programske opreme SNVP v višini 279.575 evrov,
- nadgradnja programske opreme NAVISION v višini 27.596 evrov ter
- nadgradnja programske opreme za informacijsko podporo spremljanja in obveščanja o stanju prometa KAŽIPOT II. v višini 95.854 evrov.

Neopredmetena dolgoročna sredstva družbe DARS na dan 30. junija 2023 niso zastavljena kot jamstvo za obveznosti in ne izkazujejo znakov slabitev, saj gre večinoma za novo nabavljena neopredmetena osnovna sredstva.

Dolgoročne aktivne časovne razmejitev v višini 11.529 evrov se pretežno nanašajo na stroške razvoja in registracije lastne blagovne znamke DarsGo.

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva vključujejo zemljišča, zgradbe, opremo ter opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi.

Zemljišča predstavljajo zemljišča vzdrževalnih avtocestnih baz, poslovnih in stanovanjskih stavb, počivališč in pravice na nepremičninah.

Stavbna pravica je bila v skladu z ZDARS-1 ustanovljena v korist družbe na zemljiščih v lasti Republike Slovenije, na katerih so avtoceste kot objekti, ki so bili zgrajeni ali so se pričeli graditi pred uveljavitvijo ZDARS-1. Stavbna pravica je ustanovljena za 50 let (od 4. decembra 2010 do 4. decembra 2060) kot neodplačna. Z Zakonom o uravnoteženju javnih financ je stavbna pravica postala odplačna in se zanjo plačuje letno nadomestilo v skladu z letno izvedbeno pogodbo za izvajanje naročila na podlagi 4. člena ZDARS-1. Stavbna pravica ima končno dobo koristnosti in jo amortiziramo v dobi koristnosti, to je v obdobju, za katero je ustanovljena. Doba koristnosti stavbne pravice je doba, v kateri jo ima družba pravno pravico izrabljati.

Zgradbe so sestavljene iz avtocest (spodnji ustroj, zgornji ustroj, objekti, cestna infrastruktura itd.) in ostalih zgradb (avtocestne baze, cestninske postaje, poslovna stavba v Celju, DarsGo servisi, počitniške enote, stanovanja itd.).

Oprema predstavlja premično opremo, namenjeno za opravljanje dejavnosti upravljanja, vzdrževanja in pobiranja cestnine.

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi družba vodi DarsGo naprave s pomočjo katerih se izvaja cestninjenje v Elektronskem cestninskem sistemu v prostem prometnem toku za vsa vozila z največjo dovoljeno maso nad 3,5 tone. Cestninjenje v prostem prometnem toku se izvaja samo s predpisano nameščeno in delujočo DarsGo napravo v vozilu cestninskega zavezanca. V skladu s 25. členom Zakona o cestninjenju je DarsGo naprava v lasti upravljavca cestninskih cest. Družba DARS lahko od stranke kadar koli zahteva vračilo in zamenjavo DarsGo naprave. Na dan 30. 6. 2023 je bila nabavna vrednost DarsGo naprav 6.283.296 evrov in knjigovodska vrednost 2.553.539 evrov. Naprava DarsGo se iz zaloga blaga prenese med osnovna sredstva s prvo izročitvijo naprave DarsGo cestninskemu zavezancu.

V prvi polovici leta 2023 smo aktivirali naslednja večja opredmetena osnovna sredstva:

- vlaganja v avtoceste in ostale zgradbe v višini 1.521.358 evrov,
- vlaganja v ostalo opremo za opravljanje dejavnosti družbe (računalniška oprema, pisarniško pohištvo, stroji, naprave, orodja, tovorna in kombinirana vozila ter najem osebnih vozil) v višini 2.771.038 evrov in
- DarsGo naprave v višini 759.318 evrov.

V polletju leta 2023 smo izločili naslednja večja opredmetena osnovna sredstva iz naslova:

- trajne izločitve osnovnih sredstev iz uporabe z odvozom na javna odlagališča odpadkov zaradi dotrajanosti, poškodb, zastarelosti ter vračila vozil v najemu v višini 1.171.904 evrov ter
- oprema OBU v višini 570.325 evrov.

Pregled gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v prvem polletju leta 2023:

V EUR (brez centov)	Zemljišča			Zgradbe - NAJEMI	Avtoceste (spodnji ustroj, zgornji ustroj, objekti, druga avtocestna infrastruktura)	Zgradbe (AC baze, CP, poslovna stavba Celje, poč. enote, stanovanja...)	Opredmetena osnovna sredstva v gradnji - zgradbe	Oprema, drobni inventar in DarsGo naprave	Oprema - NAJEMI	Opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju - oprema in DarsGo naprave v pripravi	Skupaj
	Zemljišča	Zemljišča - NAJEMI	Stavbna pravica								
Nabavna vrednost											
Stanje na dan 31. 12. 2022	8.487.743	36.250	190.760.000	2.890.293	5.820.339.652	75.297.018	194.699.354	161.042.929	3.063.486	150.855	6.456.767.579
Nabave v polletju 2023	0	0	0	0	0	0	96.930.881	0	0	3.536.516	100.467.398
Odpis investicij v teku	0	0	0	0	0	0	-14.480	0	0	0	-14.480
Premiki med postavkami	0	0	0	0	0	-10.871	0	8.141	0	0	-2.730
Aktiviranja	0	0	0	69.998	514.227	937.133	-1.521.358	3.274.110	256.246	-3.530.356	0
Izločitve v polletju 2023/odtujitve, odpisi/	0	0	0	0	-5.644	-264.423	0	-1.575.038	-167.191	0	-2.012.296
Stanje na dan 30. 6. 2023	8.487.743	36.250	190.760.000	2.960.292	5.820.848.235	75.958.856	290.094.397	162.750.142	3.152.540	157.015	6.555.205.470
Popravek vrednosti											
Stanje na dan 31. 12. 2022	0	14.500	41.558.487	1.995.561	1.734.492.810	24.177.502	0	123.435.167	1.481.701	0	1.927.155.727
Amortizacija v polletju 2023	0	1.813	1.963.178	280.492	86.283.067	1.502.637	0	4.764.616	318.809	0	95.114.612
Oslabitev v polletju 2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Premiki med postavkami	0	0	0	0	0	-3.506	0	2.626	0	0	-880
Izločitve v polletju 2023/odtujitve, odpisi/	0	0	0	0	-1.919	-96.907	0	-1.491.668	-167.191	0	-1.757.686
Stanje na dan 30. 6. 2023	0	16.313	43.521.665	2.276.053	1.820.773.958	25.579.726	0	126.710.739	1.633.319	0	2.020.511.772
Sedanja vrednost											
Stanje na dan 31. 12. 2022	8.487.743	21.750	149.201.513	894.733	4.085.846.842	51.119.516	194.699.354	37.607.762	1.581.785	150.855	4.529.611.852
Stanje na dan 30. 6. 2023	8.487.743	19.937	147.238.335	684.239	4.000.074.277	50.379.130	290.094.397	36.039.403	1.519.222	157.015	4.534.693.698

Naložbene nepremičnine

V EUR (brez centov)	Zgradbe	Zemljišča	Zemljišča VIŠKI - 3.AL.14.ČL.ZDARS- 1	Naložbene nepremičnine v pridobivanju - zemljišča	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 31. 12. 2022	989.781	1.363.906	22.236.152	0	24.589.839
Povečanja	0	0	0	0	0
Premiki med postavkami	0	0	0	0	0
Aktiviranja v polletju 2023	0	0	0	0	0
Izločitve v polletju 2023	0	0	—141.204	0	—141.204
Stanje na dan 30. 6. 2023	989.781	1.363.906	22.094.948	0	24.448.635
Popravek vrednosti					
Stanje na dan 31. 12. 2022	160.839	0	0	0	160.839
Amortizacija	14.847	0	0	0	14.847
Stanje na dan 30. 6. 2023	175.686	0	0	0	175.686
Sedanja vrednost					
Stanje na dan 31. 12. 2022	828.941	1.363.906	22.236.152	0	24.429.000
Stanje na dan 30. 6. 2023	814.095	1.363.906	22.094.948	0	24.272.949

Namen pridobljenih naložbenih nepremičnin je pridobivanje prihodkov od najemnin. V prvem polletju letu 2023 nismo povečali naložbenih nepremičnin ali jih prerazporedili iz drugih postavk osnovnih sredstev.

Zmanjšanje naložbenih nepremičnin predstavlja prerazporeditev zemljišč na nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji. V prvem polletju 2023 smo na nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji prerazporedili zemljišča v vrednosti 141.204 evrov.

Pravica do uporabe sredstva

Družba DARS najema zemljišča, poslovne prostore, optična vlakna, vozila in opremo. Povprečna doba trajanja najema znaša 5 let. Družba DARS nima možnosti, da določeno opremo, ki je v najemu odkupi po nominalni vrednosti po koncu obdobja najema. Obveznosti iz najema so zavarovane z lastninsko pravico najemodajalca na opredmetenih osnovnih sredstvih, ki so v najemu.

Gibanje sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe

V EUR (brez centov)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in drobn inventar	Skupaj
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 31. 12. 2022	36.250	2.890.293	3.063.486	5.990.029
Nabave v polletju 2023	0	69.998	256.246	326.244
Izločitve v polletju 2023	0	0	—167.191	—167.191
Stanje na dan 30. 6. 2023	36.250	2.960.292	3.152.540	6.149.082
Popravek vrednosti				
Stanje na dan 31. 12. 2022	14.500	1.995.561	1.481.700	3.491.761
Amortizacija v polletju 2023	1.813	280.492	318.809	601.114
Izločitve v polletju 2023	0	0	—167.191	—167.191
Stanje na dan 30. 6. 2023	16.313	2.276.052	1.633.319	3.925.683
Sedanja vrednost				
Stanje na dan 31. 12. 2022	21.750	894.733	1.581.785	2.498.268
Stanje na dan 30. 6. 2023	19.937	684.239	1.519.222	2.223.399

Družba sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, meri po nabavni vrednosti, ki je enaka sedanji vrednosti prihodnjih najemnin. Za dobo koristnosti sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe, upošteva obdobje trajanja najemne pogodbe.

Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročna posojila drugim na dan 30. junija 2023 v višini 200.000.000 evrov vključujejo dolgoročne depozite pri bankah z zapadlostjo od 378 do 648 dni in povprečno ponderirano obrestno mero 2,41 odstotka.

Dolgoročne finančne naložbe niso izpostavljene kreditnemu tveganju oziroma obstaja le minimalno tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila obveznosti, saj družba likvidnostne presežke sredstev v pretežnem delu vlaga v depozite bank s sedežem v Republiki Sloveniji. Knjigovodska vrednost dolgoročnih finančnih naložb do drugih je enaka pošteni vrednosti.

Dolgoročne poslovne terjatve

Dolgoročne poslovne terjatve do drugih se v višini 1.986.433 evrov nanašajo na natečene obresti od dolgoročnih depozitov pri bankah.

Sredstva za prodajo

Med kratkoročnimi sredstvi so na dan 30. 6. 2023 v višini 958.624 evrov evidentirana opredmetena osnovna sredstva, ki so namenjena prodaji. Ta sredstva se v celoti nanašajo na nepremičnine.

Zaloge

Med zalogami materiala so evidentirane zaloge materiala, nadomestnih delov, drobnega inventarja in embalaže. Zaloge materiala so se v primerjavi s stanjem na dan 30. 6. 2022 znižale za 6 odstotkov. V strukturi zalog predstavljajo največji, 63-odstotni delež, zaloge materiala, v okviru teh pa zaloge posipnih materialov (56 odstotkov), zaloge ograj (12 odstotkov) in zaloge naftnih derivatov (12 odstotkov).

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	Delež	30. 6. 2022	Indeks
Material	3.531.663	63	3.571.839	99
Nadomestni deli	530.119	9	541.834	98
Drobni inventar in embalaža	579.434	10	613.061	95
Trgovsko blago	951.391	17	1.211.822	79
Skupaj:	5.592.607	100	5.938.556	94

Zaloge trgovskega blaga sestavljajo med drugim:

- zaloge DarsGo naprav v višini 944.267 evrov in
- zaloge nosilcev za DarsGo naprave v višini 3.011 evrov.

DarsGo naprave se ob izdaji stranki prenesejo med opredmetena osnovna sredstva. V skladu s 25. členom Zakona o cestninjenju je DarsGo naprava v lasti upravljavca cestninskih cest.

Kratkoročne finančne naložbe

Druge kratkoročne finančne naložbe v višini 16.375.607 evrov se nanašajo na terjatve iz izpeljanih finančnih instrumentov na dan 30. junij 2023. Izpeljani finančni instrumenti so podrobneje razkriti v pojasnilu Kratkoročnih finančnih obveznosti.

Kratkoročna posojila drugim na dan 30. junija 2023 v višini 247.000.000 evrov vključujejo kratkoročne depozite pri bankah z zapadlostjo od 28 do 365 dni in povprečno ponderirano obrestno mero 1,77 odstotka.

Kratkoročne finančne naložbe niso izpostavljene kreditnemu tveganju oziroma obstaja le minimalno tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila obveznosti, saj družba likvidnostne presežke sredstev v pretežnem delu vlaga v depozite bank s sedežem v Republiki Sloveniji. Knjigovodska vrednost kratkoročnih finančnih naložb do drugih je enaka pošteni vrednosti.

Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	Delež	30. 6. 2022	Indeks
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev:	29.504.068	53	34.661.214	85
- terjatve za cestnino	28.573.459	52	33.748.209	85
- terjatve za povračila za spremljajoče dejavnosti ob AC	321.881	1	556.454	58
- kupci za zapore	47.320	0	64.270	74
- druge kratkoročne poslovne terjatve	713.523	1	317.360	225
- popravek Vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev	—152.115	0	—25.078	607
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih:	25.930.956	47	38.135.487	111
- za dane predujme za obratna sredstva	1.508	0	610	247
- kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun	19.908.587	36	23.628.376	84
- popravek vrednosti kratkoročnih terjatev tuj račun	0	0	0	0
- kratkoročne terjatve povezane s finančnimi prihodki	2.832.902	5	76.089	3.723
- terjatve za vstopni DDV	688.544	1	2.874.132	24
- druge kratkoročne terjatve do državnih institucij	1.157.902	2	10.368.004	171
- ostale kratkoročne terjatve	1.349.166	2	2.913.056	46
- popravek vrednosti ostalih kratkoročnih terjatev	—7.653	0	—1.724.781	0
Skupaj:	55.435.024	100	72.796.701	99

Večinski delež kratkoročnih poslovnih terjatev do drugih predstavljajo:

- terjatve do domačih komisionarjev ter tujih prodajnih zastopnikov v višini 11.289.821 evrov in
- terjatve do Republike Slovenije v skupni višini 5.648.368 evrov, ki se nanašajo na poslovanje za tuj račun za posle iz 4. člena ZDARS-1. Na podlagi 4. člena ZDARS-1 družba DARS opravlja posle v imenu države in za njen račun. Te posle v poslovnih knjigah izkazuje kot posle za tuj račun. Gre za naloge prostorskega načrtovanja in umeščanja avtocest v prostor ter pridobivanja nepremičnin za potrebe gradnje avtocest, ki jih družba opravlja skladno s pogodbo o izvajanju naročila. Za opravljene posle družba DARS evidentira terjatve do Republike Slovenije. Sredstva za te posle se v skladu z 10. členom ZDARS-1 zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

Denarna sredstva

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	Delež v %	30. 6. 2022	Indeks
Denarna sredstva v bankah	28.589.857	48	77.313.702	37
Depoziti na odpoklic in nočni depoziti	30.147.270	51	10.081.207	299
Denarna sredstva v blagajni	1.084	0	842	129
Denarna sredstva v blagajnah na DarsGo servisih	322.050	1	357.600	90
Denar na poti	323.366	1	270.165	120
Skupaj denarna sredstva:	59.383.627	100	88.023.516	67

Med denarna sredstva so med ostalim uvrščeni:

- depoziti na odpoklic pri banki v višini 30.000.000 evrov s povprečno ponderirano obrestno mero 1,25 odstotka in
- kratkoročni depozit pri banki vezan čez noč v višini 147.270 evrov z obrestno mero 0,001 odstotka.

Postavka denar na poti predstavlja denar od pobrane cestnine, ki še ni bil položen na transakcijski račun družbe DARS.

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Aktivne časovne razmejitve v višini 2.610.638 evrov se v višini 2.298.638 evrov nanašajo na kratkoročno odložene stroške, ki bodo bremenili poslovni izid v prihodnjih obračunskih obdobjih, in kratkoročno nezaračunane prihodke v višini 312.000 evrov, ki se nanašajo na nezaračunane prihodke od zakupa baznih postaj.

Kratkoročno odloženi stroški se nanašajo med drugim na provizijo prodajnim zastopnikom od prodanih vinjet v višini 1.356.574 evrov in druge kratkoročno odložene stroške v višini 942.064 evrov.

Kapital

Osnovni kapital družbe DARS znaša 2.086.559.144 evrov in je razdeljen na 55.650.231 delnic. Edini lastnik družbe je Republika Slovenija.

Knjigovodska vrednost delnice na dan na dan 30. 6. 2023 znaša 58,58 evrov. Izračunana je kot razmerje med celotno vrednostjo kapitala in številom delnic.

Čisti poslovni izid za čas od 1. 1. 2023 do 30. 6. 2023 znaša 61.926.833 evrov.

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	30. 6. 2022
A. KAPITAL	3.260.045.650	3.110.962.340
I. Vpoklicani kapital	2.086.559.144	2.086.559.144
1. Osnovni kapital	2.086.559.144	2.086.559.144
II. Kapitalske rezerve	31.429.279	31.310.448
III. Rezerve iz dobička	1.020.588.748	893.457.395
1. Zakonske rezerve	55.083.966	48.327.649
4. Statutarne rezerve	231.732.145	199.639.640
5. Druge rezerve iz dobička	733.772.637	645.490.106
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	11.402.888	5.769.586
VI. Preneseni čisti poslovni izid	48.138.758	40.143.774
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta	61.926.833	53.721.993

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	30. 6. 2022	Indeks
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	2.874.782	2.965.592	97
Rezervacije za jubilejne nagrade za zaposlene	1.629.298	1.359.063	120
Rezervacije za tožbene zahtevke iz delovnih razmerij	46.719	28.174	166
Rezervacije za tožbene zahtevke s področja gradnje in obnov	2.666.780	757.488	352
Brezplačne pridobitve osnovnih sredstev	173.239	201.175	86
Zakup optičnih vlaken	1.838.079	2.007.624	92
Unovčene garancije	3.444.879	3.700.724	93
Nepovratna sredstva EU in sofinancerska sredstva	139.312.850	142.531.814	98
Oprostitve plačil prispevkov PIZ invalidov nad kvoto	40.358	16.227	249
Skupaj:	152.026.985	153.567.882	99

Dolgoročne finančne obveznosti

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	30. 6. 2022
a) Dolgoročne finančne obveznosti, ki se nanašajo na graditev in obnavljanje avtocest	1.412.223.588	1.470.686.080
b) Dolgoročne obveznosti iz najema	1.093.842	1.547.880
Skupaj	1.413.317.431	1.472.233.961

a) Dolgoročne finančne obveznosti, ki se nanašajo na graditev in obnavljanje avtocest

Družba se za potrebe poslovanja zadolžuje na mednarodnih in domačih finančnih trgih. Vse obveznosti iz naslova zadolževanja so 100 % zavarovane s poroštvom Republike Slovenije, razen kreditov Evropske investicijske banke za vzpostavitev DarsGo sistema (ECS) v višini 51 milijonov evrov in za izgradnjo druge cevi predora Karavanke v višini 90 milijonov evrov, ki imata jamstvo Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) oziroma InvestEU-risk sharing mehanizma ter kredita banke Kreditanstalt für Wiederaufbau prav tako za vzpostavitev DarsGo sistema (ECS) v višini 51 milijonov evrov. Namen zadolževanja je financiranje gradnje in obnavljanja avtocest ter refinanciranje obstoječega dolga. V prvi polovici leta 2023 ni bilo izvedenega novega zadolževanja.

Obrestne mere in načini obračunavanja obresti za najeta posojila so pogodbeno določene ter predstavljajo poslovno skrivnost, ponderirana letna obrestna mera celotnega dolga družbe DARS pa je na dan 30. junija 2023 znašala 1,51 odstotka. Obrestna mera celotnega dolga družbe DARS je bila na dan 30. junija 2023 v intervalu od 0 do 5,1 odstotka.

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	Delež	30. 6. 2022	Indeks
Dolgoročno dobljena posojila pri domačih bankah	450.852.122	32	513.496.765	88
Dolgoročno dobljena posojila pri tujih bankah	699.420.588	50	692.053.482	101
Dolgoročno dobljena posojila pri tujih podjetjih	6.369.910	0	9.554.866	67
Posojilo na osnovi zadolžnice Schuldschein	37.780.000	3	37.780.000	100
Izdane registrirane zadolžnice NSV	100.000.000	7	100.000.000	100
Izdane dolgoročne obveznice	117.800.967	8	117.800.967	100
Skupaj	1.412.223.588	100	1.470.686.080	96

Dolgoročne finančne obveznosti po zapadlosti:

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	Delež
Dolgoročne fin. obveznosti z zapadlostjo do 5 let	731.293.679	52 %
Dolgoročne fin. obveznosti z zapadlostjo nad 5 let	680.929.909	48 %
Skupaj	1.412.223.588	100 %

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti v prvem polletju leta 2023:

Dolgoročne finančne obveznosti	Stanje 1. 1. 2023	Povečanja I—VI 2023	Zmanjšanja I—VI 2023	Stanje 30. 6. 2023
Evropska investicijska banka	614.045.814	0	26.552.311	587.493.503
Nova Ljubljanska banka	206.906.410	0	19.389.103	187.517.308
Kreditanstalt für Wiederaufbau	123.119.792	0	11.192.708	111.927.085
Regione Autonoma Friuli Venezia	6.369.910	0	0	6.369.910
Intesa Sanpaolo	69.333.333	0	2.666.667	66.666.667
Schuldschein	37.780.000	0	0	37.780.000
NKBM (prej Abanka)	32.360.000	0	2.940.000	29.420.000
SKB banka	33.333.333	0	3.333.333	30.000.000
UniCredit Banka Slovenija + Intesa Sanpaolo	90.750.000	0	1.650.000	89.100.000
SID banka	50.000.000	0	1.851.852	48.148.148
NSV	100.000.000	0	0	100.000.000
Obveznice	117.800.967	0	0	117.800.967
Skupaj	1.481.799.560	0	69.575.972	1.412.223.588

b.) Dolgoročne obveznosti iz najema

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	30. 6. 2022
Dolgoročne obveznosti iz najema - glavnica	1.126.023	1.580.550
Dolgoročne obveznosti iz najema - obresti	—32.181	—32.670
Skupaj	1.093.842	1.547.880

Dolgoročne finančne obveznosti do bank

Stanje dolgoročnega dela glavnice iz bančnih posojil po posameznih posojilodajalcih:

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	Delež
Posojilodajalec		
Intesa Sanpaolo	66.666.667	6 %
UniCredit Banka Slovenija + Intesa Sanpaolo	89.100.000	8 %
NLB	187.517.308	16 %
NKBM (prej Abanka)	29.420.000	3 %
SKB banka	30.000.000	3 %
SID banka	48.148.148	4 %
Evropska investicijska banka	587.493.503	51 %
Kreditanstalt für Wiederaufbau	111.927.085	10 %
Skupaj	1.150.272.711	100 %

a) Posojilo banke Intesa Sanpaolo

V letu 2006 je družba DARS najela posojilo pri banki Intesa Sanpaolo in je bilo namenjeno za refinanciranje oziroma predčasno odplačilo kreditov, najetih pri banki Kreditanstalt für Wiederaufbau. V letu 2016 je družba DARS najela posojilo pri banki Intesa Sanpaolo v višini 80 milijonov evrov, namenjeno za refinanciranje kreditov.

Posojilo banke Intesa Sanpaolo je bilo v prvi polovici leta 2023 odplačano v skupnem znesku 2.666.667 evrov.

Dolgoročna obveznost do banke Intesa Sanpaolo ter roka odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
II	od 2021 do 2036	66.666.667
Skupaj		66.666.667

b) Posojila NLB

V letih 2007, 2008 in 2013 je družba DARS najela tri posojila pri NLB. Posojila NLB so bila v prvi polovici leta 2023 odplačana v skupnem znesku 19.389.103 evrov.

Dolgoročna obveznost do NLB ter roki odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
I	od 2012 do 2027	105.450.000
II	od 2015 do 2027	32.067.308
III	od 2016 do 2023	50.000.000
Skupaj		187.517.308

c) Posojilo NKBM (prej Abanka)

Leta 2015 je družba DARS najela posojilo pri banki NKBM v višini 50 milijonov evrov, namenjeno za refinanciranje oz. predčasno odplačilo kreditov. Posojilo banke NKBM je bilo v prvi polovici leta 2023 odplačano v skupnem znesku 2.940.000 evrov.

Dolgoročna obveznost do NKBM ter rok odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačevanja	v EUR (brez centov)
I	od 2021 do 2029	29.420.000
Skupaj		29.420.000

d) Posojilo SKB

Leta 2015 je družba DARS najela posojilo pri banki SKB v višini 50 milijonov evrov, namenjeno za refinanciranje oz. predčasno odplačilo kreditov. Posojilo banke SKB je bilo v prvi polovici leta 2023 odplačano v skupnem znesku 3.333.333 evrov.

Dolgoročna obveznost do SKB ter rok odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačevanja	v EUR (brez centov)
I	od 2021 do 2028	30.000.000
Skupaj		30.000.000

e) Posojilo UniCredit Banke Slovenija in banke Intesa Sanpaolo

V letu 2016 je družba DARS najela posojilo pri UniCredit Banki Slovenija in banki Intesa Sanpaolo v skupni višini 99 milijonov evrov, namenjeno za refinanciranje oz. predčasno odplačilo kreditov. Posojilo banke UniCredit Banke Slovenija in banke Intesa Sanpaolo je bilo v prvi polovici leta 2023 odplačano v skupnem znesku 1.650.000 evrov.

Dolgoročna obveznost do UniCredit Banke Slovenija in banke Intesa Sanpaolo ter rok odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačevanja	v EUR (brez centov)
I	od 2021 do 2028	89.100.000
Skupaj		89.100.000

f) Posojilo SID banka

Leta 2016 je družba DARS najela posojilo pri banki SID v višini 50 milijonov evrov, namenjeno za refinanciranje oz. predčasno odplačilo kreditov.

Dolgoročna obveznost do SID banke ter rok odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačevanja	v EUR (brez centov)
I	od 2024 do 2036	48.148.148
Skupaj		48.148.148

g) Posojila Evropske investicijske banke (EIB)

Posojila Evropske investicijske banke so bila najeta v obdobju 1994–2022 in so bila v prvi polovici leta 2023 odplačana v znesku 26.552.311 evrov. Končne zapadlosti posojil so med leti 2014 in 2044.

Dolgoročne obveznosti do Evropske investicijske banke ter roki odplačila posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
V	od 2007 do 2027	18.000.000
VI	od 2012 do 2029	31.625.000
VII	od 2014 do 2037	143.181.818
VIII	od 2015 do 2033	147.611.111
IX	od 2016 do 2041	130.128.205
X	od 2019 do 2028	26.947.368
XI	od 2025 do 2044	90.000.000
Skupaj		587.493.503

h) Posojila Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)

V letih 2008 in 2009 je družba DARS pri banki Kreditanstalt für Wiederaufbau najela tri posojila, ki so bila namenjena financiranju gradnje avtocest. Posojilo KfW je bilo v prvi polovici leta 2023 odplačano v znesku 11.192.708 evrov.

Dolgoročne obveznosti do Kreditanstalt für Wiederaufbau ter roki odplačila posojil:

Vrsta	Obdobje odplačila	v EUR (brez centov)
II	od 2013 do 2029	83.593.750
KfW 51	od 2020 do 2029	28.333.335
Skupaj		111.927.085

Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic

Družba DARS ima z namenom financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest izdani dve obveznici. Obveznosti iz izdanih obveznic so zavarovane s poroštvom Republike Slovenije.

Izdaja	Zapadlost	v EUR (brez centov)
DRS1	2024	56.042.047
DRS2	2025	61.758.920
Skupaj		117.800.967

a) Obveznice DARS 1. emisije (DRS1)

Družba DARS je v letu 2004 izdala obveznice 1. emisije z oznako DRS1, v skupni nominalni vrednosti 56.042.047 evrov. Glavnica v celoti zapade v letu 2024, kuponska obrestna mera pa znaša 5,1 % letno. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi.

b) Obveznice DARS 2. emisije (DRS2)

Družba DARS je v letu 2005 izdala obveznice 2. emisije z oznako DRS2, v skupni nominalni vrednosti 61.758.920 evrov. Glavnica v celoti zapade v letu 2025, kuponska obrestna mera pa znaša 4,5 % letno. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi.

Druge dolgoročne finančne obveznosti

a) Posojilo Regione Autonoma Friuli Venezia

Posojilo družbe DARS pri podjetju Regione Autonoma Friuli Venezia je bilo pridobljeno na podlagi memoranduma o soglasju med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Italije za gradnjo avtocestnih objektov, potrebnih za povezavo slovenskega avtocestnega omrežja z italijanskim. Posojilo je bilo najeto leta 2000.

Dolgoročne obveznosti do Regione Autonoma Friuli Venezia ter rok odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	od 2011 do 2025	6.369.910
Skupaj		6.369.910

b) Posojilo Schuldschein

V letu 2015 je družba DARS najela posojilo na osnovi zadolžnice Schuldschein v višini 37,78 milijona evrov. Posojilo je družba DARS najela za dobo 15 let. Schuldschein je sporazum o posojilu, s katerim se ne trguje na organiziranem trgu.

Dolgoročne obveznosti do posojila »Schuldschein« ter rok odplačila posojila:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	2030	37.780.000
Skupaj		37.780.000

c) Instrument Namensschuldverschreibung (NSV oz. imenska zadolžnica)

V letu 2017 je družba DARS izdala instrument Namensschuldverschreibung (NSV oz. imenska zadolžnica) v višini 100 milijonov evrov. Glavnica v celoti zapade v letu 2037. Z instrumentom se ne trguje na borzi. Namensschuldverschreibung je imenska zadolžnica, ki predstavlja hibrid med obveznico in kreditom, vendar je bližje obveznici. Organizator izdaje vodi knjigo o imetnikih.

Dolgoročne obveznosti iz naslova imenske zadolžnice ter rok odplačila:

Vrsta	Obdobje odplačil kreditov	v EUR (brez centov)
I	2037	100.000.000
Skupaj		100.000.000

d) Dolgoročne obveznosti iz najema

Družba na dan 30. 6. 2023 izkazuje 1.093.842 evrov dolgoročnih obveznosti iz najema.

Dolgoročne poslovne obveznosti

Med drugimi dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi je izkazana obveznost iz naslova nadomestila za stavbno pravico v višini 33.094.739 evrov. Na podlagi Letne izvedbene pogodbe (za izvajanje naročila na podlagi 4. člena ZDARS-1 za leto 2023) je kratkoročni del dolgoročne obveznosti prenesen na kratkoročne obveznosti.

Stavbna pravica je bila v skladu z ZDARS-1 ustanovljena v korist družbe DARS na zemljiščih v lasti Republike Slovenije, na katerih so avtoceste kot objekti, ki so bili zgrajeni ali so se pričeli graditi pred uveljavitvijo ZDARS-1. Stavbna pravica je ustanovljena za 50 let (od 4. decembra 2010 do 4. decembra 2060) kot neodplačna. Po Zakonu o uravnoteženju javnih financ se za stavbno pravico plačuje letno nadomestilo v skladu z letno izvedbeno pogodbo za izvajanje naročila na podlagi 4. člena ZDARS-1.

Vrednost nadomestila za stavbno pravico je bila na podlagi mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin, podanega 7. junija 2012, določena v znesku 190.810.787 evrov brez DDV. Pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin je 29. februarja 2016 na zahtevo Ministrstva za infrastrukturo ponovno izvedel cenitev stavbne pravice, ki znaša 190.760.000 evrov brez DDV. Družba DARS je izvedla uskladitev vrednosti stavbne pravice na novo ocenjeno vrednost, ki je sedaj za 50.787 evrov nižja od prvotno ocenjene.

V skladu s ZGD-1 in SRS 2016 družba stavbno pravico vodi med opredmetenimi osnovnimi sredstvi v postavki zemljišča.

Kratkoročne finančne obveznosti

Kratkoročne finančne obveznosti v skupni višini 154.582.498 evrov predstavljajo kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v plačilo v naslednjem letu, ter natečene obresti iz posojil, izdanih obveznic in obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov.

Kratkoročne finančne obveznosti do bank v skupni višini 137.300.095 evrov med drugim predstavljajo:

a. del glavnice kratkoročnih bančnih posojil za nabavo opredmetenih osnovnih sredstev, ki zapadejo v plačilo v letu 2023;

v EUR (brez centov)		
Posojilodajalec	30. 6. 2023	30. 6. 2022
Evropska investicijska banka V	6.000.000	6.000.000
Evropska investicijska banka VI	6.270.000	6.270.000

v EUR (brez centov)		
Posojilodajalec	30. 6. 2023	30. 6. 2022
Evropska investicijska banka VII	11.363.636	11.363.636
Evropska investicijska banka VIII	16.666.667	16.666.667
Evropska investicijska banka IX	7.435.897	7.435.897
Evropska investicijska banka X	5.368.421	5.368.421
Kreditanstalt für Wiederaufbau 267,5	16.718.750	16.718.750
Kreditanstalt für Wiederaufbau 51	5.666.667	5.666.667
Nova ljubljanska banka I	17.400.000	17.400.000
Nova ljubljanska banka II	21.378.205	21.378.205
UniCredit Banka Slovenija I	0	1.669.170
Intesa Sanpaolo II	5.333.333	5.333.333
NKBM (prej Abanka)	5.880.000	5.880.000
SKB banka	6.666.667	6.666.667
SID banka	1.851.852	0
UniCredit Banka Slovenija + Intesa Sanpaolo	3.300.000	3.300.000
Skupaj glavnice	137.300.095	144.260.271

- b. natečene obresti od dolgoročnih bančnih posojil na dan 30. junija 2023 v višini 7.777.187 evrov. Kratkoročne finančne obveznosti za obresti se nanašajo na obresti, natečene do 30. junija 2023, in na obračunane obresti na dan 30. 6. 2023. Obrestne mere in način obračunavanja obresti za sklenjene posle so pogodbeno določeni in so se na 30. 6. 2023 nahajale v intervalu med 0,0 % in 4,8 % letno.

Kratkoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic v višini 3.133.071 evrov se nanašajo na natečene obresti do 30. junija 2023.

Druge kratkoročne finančne obveznosti v višini 6.372.145 evrov se nanašajo na:

v EUR (brez centov)		
	30. 6. 2023	30. 6. 2022
Kratkoročni del glavnice posojila Regione Autonoma Friuli Venezia	3.184.955	3.184.955
Kratkoročne finančne obveznosti za natečene obresti od drugih	2.025.061	2.024.663
Obresti od izvedenih finančnih instrumentov	0	611.829
Obveznosti iz izvedenih finančnih instrumentov	0	172.919
Kratkoročne obveznosti iz najema – glavnica	1.198.938	1.150.235
Kratkoročne obveznosti iz najema - obresti	–36.810	–34.769
Kratkoročne obveznosti za natečene negativne obresti od depozitov	0	4.772
Skupaj	6.372.145	7.114.604

Družba DARS je izpostavljena obrestnemu tveganju, zato se je v preteklih letih – v skladu s politiko aktivnega upravljanja finančnega tveganja – odločila, da bo zmanjšala izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer na trgu. Tako je bilo 30. junija 2023 variabilni obrestni meri izpostavljenih 29,72 odstotkov vrednosti portfelja zadolženosti, fiksni obrestni meri pa 68,49 odstotkov. Skupaj s sklenjenimi posli obrestnih zamenjav je bil delež portfelja izpostavljenega variabilni obrestni meri 12,2 odstotkov in fiksni obrestni meri 87,2 odstotkov. Preostali odstotek predstavlja brezobrestni kredit.

Za zavarovanje pred obrestnimi tveganji uporabljamo izvedene finančne instrumente (navadna obrestna zamenjava), s katerimi zagotavljamo dolgoročno stabilnost določenega dela variabilnih obrestnih mer. Namen varovanja je fiksiranje obrestne mere, s čimer je dosežen nespremenljiv denarni tok. Pri sklepanju poslov obrestnih zamenjav sledimo načelu, da imajo posli obrestne zamenjave primerljive značilnosti posla varovane postavke (nominalni znesek, ročnost, obračunsko obdobje). Večina izvedenih finančnih instrumentov se

uporablja za namen varovanja pred tveganjem spremembe obrestnih mer, kjer varovane postavke predstavljajo učinkovito varovalno razmerje.

Kratkoročne obveznosti iz najema se nanašajo na glavnico v znesku 1.198.938 evrov, zmanjšano za obresti v znesku 36.810 evrov.

Podrobnejši opis izvedenih finančnih instrumentov, ki jih je imela družba sklenjene na dan 30. 6. 2023:

Zavarovanje obrestnega tveganja v skupni višini 150 milijonov evrov

Družba DARS je v drugi polovici leta 2014 sklenila tri posle zavarovanja obrestnega tveganja v skupni višini 150.000.000 evrov z ročnostjo deset let. S posameznimi posli v višini po 50 milijonov evrov je družba DARS delno zavarovala posojila, najeta pri banki KfW (posojilo KfW 267,5) in pri NLB (za posojilo 245 milijonov evrov in 145 milijonov evrov). Posojila so bila zavarovana za deset let s fiksno obrestno mero.

Zavarovanje obrestnega tveganja v višini 50 milijonov evrov

Družba DARS je v prvi polovici leta 2016 sklenila dodaten posel zavarovanja obrestnega tveganja v višini 50.000.000 evrov z ročnostjo deset let. S tem poslom v višini 50 milijonov evrov je družba DARS v celoti zavarovala posojilo, najeto pri banki NLB (posojilo NLB III). Posojilo je bilo zavarovano za deset let s fiksno obrestno mero.

Zavarovanje obrestnega tveganja v višini 99,5 milijonov evrov

Družba DARS je v prvi polovici leta 2017 sklenila dva dodatna posla zavarovanja obrestnega tveganja v skupni višini 99.500.000 evrov z ročnostjo deset let. S posameznimi posli v višini po 49,5 milijonov evrov in 50 milijonov evrov je družba DARS delno zavarovala posojila, najeta pri banki UniCredit Banka Slovenija in Intesa Sanpaolo Koper (posojilo UNI+IS) in pri KfW (posojilo KfW 267,5). Posojilo je bilo zavarovano za deset let s fiksno obrestno mero.

Kratkoročne poslovne obveznosti

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	Delež	30. 6. 2022	Indeks
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	61.427.747	70	37.227.830	165
Kratkoročne obveznosti za predujme	73.419	0	148.443	49
Kratkoročne obveznosti do delavcev	2.489.693	3	2.320.360	107
Kratkoročne obveznosti do države	21.043.559	24	25.296.638	83
-obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb	729.523	1	1.252.510	58
-obveznosti za obračunani DDV	9.317.891	11	8.558.836	109
- kratkoročna obveznost za stavbno pravico	5.227.075	6	10.985.157	48
-obveznosti za davke in prispevke	1.746.915	2	1.689.140	103
-druge obveznosti do države	2.846.672	3	1.650.655	172
-obveznosti iz naslova obračunanega pribitka	1.175.483	1	1.160.341	101
Kratkoročne obveznosti do drugih	2.920.572	3	1.367.060	214
Skupaj:	87.954.991	100	66.360.333	133

Obveznosti družbe do dobaviteljev predstavljajo neplačane obveznosti za izvedena in obračunana dela pri gradnji avtocest, ki so jih izvajali domači in tuji dobavitelji (vključno s pogodbeno zadržanimi zneski), obveznosti iz naslova odškodnin pri pridobivanju zemljišč za posle v imenu RS in za njen račun, obveznosti iz poslovanja iz naslova upravljanja in vzdrževanja avtocest ter druge kratkoročne poslovne obveznosti.

Pogodbeno zadržana sredstva predstavljajo varščino za dobro izvedbo del in se do izpolnitve vseh pogodbenih obveznosti izvajalcev (prevzem del, odprava vseh pomanjkljivosti, predaja garancij za odpravo napak v garancijski dobi) zadržijo v višini do največ petih oziroma dveh odstotkov pogodbene vrednosti. Sredstva se zadržujejo tudi iz razloga nepredane dokumentacije, ki bi jo morali izvajalci v skladu s pogodbo priložiti situaciji. V pretežnem delu gre za izjavo izvajalcev, na podlagi katere se v skladu z Zakonom o javnem naročanju neposredno plačuje podizvajalcem, ki so vključeni v izvedbi pogodbenih del. Določena zadržana sredstva, ki jih družba izvajalcem še zadržuje, služijo kot zavarovanje za poplačilo potencialnih finančnih obveznosti iz naslova prejetih zahtevkov

podizvajalcev, za kar so bili z izvajalcem sklenjeni sporazumi. Zadržana sredstva po sklenjenih pogodbah z izvajalci pripadajo izvajalcem oziroma podizvajalcem in se nakažejo, ko izvajalci izpolnijo pogodbeno obveznost ter investitorju dostavijo zahtevano dokumentacijo. Na dan 30. 6. 2023 so kratkoročne obveznosti do dobaviteljev na podlagi zadržanih sredstev znašale 35.042.067 evrov in so predstavljale 57-odstotni delež vseh obveznosti do dobaviteljev.

Vlada je 13. decembra 2018 sprejela sklep o uvedbi pribitka k cestnini na določenih odsekih avtocestnega omrežja, ki ga plačujejo cestninski zavezanci v okviru sistema DarsGo. Družba DARS kot upravljavec cestninskih cest je bila dolžna začeti obračunavati pribitek 1. januarja 2019. Zbrana sredstva so namenski prihodek proračuna Republike Slovenije in se bodo lahko uporabila izključno za drugi tir železniške proge Divača–Koper. Pribitek se obračunava vsem zavezancem z vozilom, katerega največja dovoljena masa presega 3,5 tone, ki prevozijo cestninske odseke med Koprom in Ljubljano ter med Ljubljano in Šentrupertom. Na dan 30. 6. 2023 znaša obveznost iz naslova obračunanega pribitka k cestnini 1.175.483 evrov.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR (brez centov)	30. 6. 2023	Delež	30. 6. 2022	Indeks
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	6.010.412	8 %	630.077	954
Kratkoročne odloženi prihodki	71.052.995	92 %	68.425.239	104
Skupaj	77.063.407	100 %	69.055.316	112

Med obveznostmi družbe so vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki, ki zajemajo vnaprej vračunane:

- stroške za izvedbo revizije računovodskih izkazov za leto 2023 v višini 19.890 evrov,
- stroške nadzornega inženirja za zaključene investicijske projekte v višini 138.704 evrov,
- stroški izvedenih del na investicijah v letu 2022 v višini 4.107.984 evrov,
- stroške vzdrževanja asfaltnih vozišč v višini 383.460 evrov,
- stroške dela v višini 1.011.042 evrov, spremenljivi prejemek uprave v višini 295.055 evrov in variabilni del plače za zaposlene po individualni pogodbi v višini 23.521 evrov ter
- stroške dežurstva gasilskih enot v višini 30.755 evrov.

Kratkoročno odloženi prihodki nastanejo, če še niso opravljene sicer že zaračunane ali celo plačane storitve. Oblikovani so bili:

- za zaračunane elektronske vinjete, ki so delno ali v celoti veljavne za uporabo avtocest po 30. 6. 2023, v skupni vrednosti 66.168.381 evrov;
- za zaračunano dobroimetje naloženo na naprave DarsGo v znesku 4.705.062 evrov, ki mu niso sledili cestninski prehodi v istem obdobju. Prihodki so odloženi, dokler uporabniki storitev ne opravijo cestninskega prehoda;
- drugi kratkoročno odloženi prihodki v višini 179.552 evrov.

Zunajbilančna evidenca

Družba ima na dan 30. 6. 2023 v zunajbilančni evidenci izkazane naslednje postavke:

1. Znesek v višini 155.644.657 evrov predstavlja potencialna denarna sredstva oziroma terjatve iz naslova prejetih garancij oziroma drugih instrumentov zavarovanja iz naslova kritja povračila škode in tveganja v povezavi z javnim naročilom, izpolnitve pogodbenih obveznosti (dobra in pravočasna izvedba del, tveganje neplačila v roku in skladno z dogovorjenimi pogodbenimi obveznostmi) ter odprave napak v garancijski dobi.
2. Vrednost zaloge vinjet za uporabo cestninskih cest v Republiki Avstriji, ki jih prodaja družba DARS, znaša 879.106 evrov.
3. Možne obveznosti iz naslova tožb, za katere se ocenjuje s 50 % verjetnostjo ali manj, da bo tožnik uspel v tožbenem zahtevku, na dan 30. 6. 2023 znašajo 24.496.409 evrov (glavnice). Zneska obveze iz navedenih tožbenih zahtevkov prav tako ni mogoče dovolj zanesljivo izmeriti. Glede na potek postopkov je težko z zadostno stopnjo verjetnosti napovedati čas zaključka posamezne zadeve.

4. 3.386.519 evrov predstavljajo terjatve, za katere se ocenjuje, da je verjetnost za kakršnokoli plačilo iz stečajne mase v korist navadnih upnikov, med katere sodijo tudi terjatve družbe DARS, minimalna.

5. 8.430.799 evrov predstavlja obveznost za davek na dodano vrednost iz naslova stavbne pravice.

Pojasnila k izkazu poslovnega izida

Čisti prihodki od prodaje

v EUR (brez centov)	I—VI 2023	Delež	I—VI 2022	Indeks
Prihodki od cestnin	231.741.839	97	211.838.982	109
- prihodki od prodaje vinjet	88.359.826	-	68.910.884	128
- prihodki od cestnine za tovorni promet	135.554.932	-	135.895.190	100
- prihodki od cestnine predora Karavanke	7.827.080	-	7.032.908	111
Prihodki od zakupnin za počivališča	5.009.599	2	4.095.737	122
Prihodki od zapor in prekomernih obremenitev	704.824	0	653.211	108
Prihodki od služnosti za bazne postaje in ostalo	572.400	0	351.747	163
Prihodki od zakupa optičnih vlaken	425.307	0	424.477	100
Prihodki po pogodbi za izvajanje naročila	140.000	0	142.328	98
Drugi prihodki od prodaje	1.073.079	0	899.050	119
Skupaj čisti prihodki od prodaje	239.667.047	100	218.405.532	110

Prihodki od pobiranja cestnine so v prvem polletju leta 2023 znašali 231.741.839 in predstavljajo 97 odstotkov vseh prihodkov od prodaje. Od tega znašajo prihodki od cestninjenja vozil, težkih do 3,5 tone (vinjetni sistem), 88.359.826 evrov oziroma 38 odstotkov prihodkov od cestnin in prihodki od cestninjenja vozil, težkih nad 3,5 tone, 135.554.932 evrov oziroma 59 odstotkov prihodkov od cestnin ter prihodki od cestnine predora Karavanke 7.827.080 evrov oziroma tri odstotke prihodkov od cestnin.

Prihodkom od cestnine sledijo prihodki od zakupnin za počivališča, ki so v prvi polovici leta 2023 znašali 5.009.599 evrov. Prihodki od zakupnin nastanejo z oddajanjem v zakup pravice do uporabe zemljišč ob avtocestah za izvajanje servisnih dejavnosti s področja gostinstva in postavitev bencinskih črpalk s servisi.

Med prihodke od prodaje spadajo še prihodki od zapor in prekomernih obremenitev v višini 704.824 evrov, prihodki od zakupa optičnih vlaken v višini 425.307 evrov in prihodki od zaračunanih služnosti v višini 572.400 evrov.

Prihodki po pogodbi za izvajanje naročila so v prvi polovici leta 2023 znašali 140.000 evrov. Ti prihodki se nanašajo na izvajanje nalog, ki jih družba DARS opravlja v imenu in za račun Republike Slovenije na podlagi letne izvedbene pogodbe in 4. člena ZDARS-1. Naloge vključujejo prostorsko načrtovanje in umeščanje avtocest v prostor ter pridobivanje nepremičnin za potrebne graditve avtocest.

Druge prihodke od prodaje v višini 1.073.079 evrov predstavljajo prihodki od administrativnih stroškov izdaje DarsGo naprav, prihodki od provizije, ustvarjene pri prodaji avstrijskih vinjet, prihodki od vlek, pluzenja, reševanja prometnih nezgod, prihodki iz naslova najemnin za počitniške kapacitete in stanovanj, prihodki od prodaje odpadnega materiala in ostali prihodki.

Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve

Lastne storitve investicijskih vlaganj na avtocestah, ki jih ni zaračunala zunanjim izvajalcem storitev obnavljanja avtocest, je družba v prvem polletju letu 2023 usredstvila. Prihodki od usredstvenih lastnih storitev so v prvem polletju leta 2023 znašali 1.540.413 evrov.

Drugi poslovni prihodki

v EUR (brez centov)	I—VI 2023	Delež	I—VI 2022	Indeks
Odprava dolgoročnih rezervacij	1.195.477	15	193.698	617
Prihodke od porabe/odprave dolgoročno odloženih prihodkov	4.112.354	51	4.384.309	94
Odškodnine od zavarovalnic	1.114.893	14	1.002.480	111
Državna pomoč nadomestila plač COVID-19 - drugo	1.091	0	97.932	1
Državna pomoč - povračilo nadomestila bolniških in drugih odsotnosti	705.925	9	746.650	95
Drugi poslovni prihodki	871.873	11	853.982	102
Skupaj drugi poslovni prihodki	8.001.612	100	7.279.051	110

Odprava dolgoročnih rezervacij v višini 1.195.477 evrov vključuje odpravo rezervacij za neizkoriščen letni dopust leta 2022 v znesku 244.682 evrov ter odpravo rezervacij iz naslova gradenj in obnov avtocest v znesku 942.900 evrov.

Prihodki od porabe dolgoročno odloženih prihodkov v višini 4.112.354 evrov se nanašajo na porabo prejetih nepovratnih sredstev Evropske unije in sofinancerskih sredstev, prejetih za financiranje priprave prostorske in projektne dokumentacije ter graditve avtocest oz. s tem povezanih nalog (izboljšanje prometne varnosti – graditev sistemov nadzora in vodenja prometa) ter druge projekte, in porabe sredstev unovčenih garancij. Vrednost dolgoročno odloženih prihodkov se zmanjšuje skladno z nastankom stroškov (obračunane amortizacije osnovnih sredstev in za zneske drugih vrst stroškov, za katere so bila sredstva prejeta) ter se prenaša v prihodke. Družba je v prvi polovici leta 2023 prenesla v prihodke dolgoročno odložene prihodke v višini 3.570.944 evrov, ki jih je prejela v okviru kohezijskega sklada Evropske unije, projektov TEN T, CROCODILE ter programov EasyWay in TEMPO-CONNECT. V višini 292.927 evrov je družba prenesla v prihodke prejeta sredstva iz naslova sofinanciranja občin (MOL), ELES-a in drugih financerjev projektov. Za pokritje stroškov odprave napak izvajalcev gradnje in obnavljanja avtocest ter drugih namenskih stroškov je bilo porabljenih 219.791 evrov sredstev unovčenih garancij.

Odškodnine od zavarovalnic v višini 1.114.893 evrov se nanašajo na odškodnine, prejete od zavarovalnic za odpravo škode, ki je nastala na avtocestnih odsekih in objektih ob avtocestah.

Stroški in poslovni odhodki

Pregled stroškov:

v EUR (brez centov)	I—VI 2023	Delež	I—VI 2022	Indeks
Stroški materiala	8.929.080	6	6.510.157	137
Stroški storitev	23.963.619	15	19.914.373	120
Stroški dela	26.631.198	17	23.645.364	113
Odpisi vrednosti	98.705.040	62	97.318.946	101
Drugi poslovni odhodki	324.585	0	373.589	87
Skupaj:	158.553.522	100	147.762.428	107

Stroški materiala

v EUR (brez centov)	I—VI 2023	Delež	I—VI 2022	Indeks
Stroški materiala	1.668.061	19	1.024.720	163
Stroški energije	5.982.633	67	4.550.570	131
Stroški nadomestnih delov	385.946	4	306.937	126
Odpis drobnega inventarja	752.090	8	541.360	139
Drugi stroški materiala	140.350	2	86.569	162
Skupaj:	8.929.080	100	6.510.157	137

Stroški storitev

v EUR (brez centov)	I—VI 2023	Delež	I—VI 2022	Indeks
Stroški nadzornega inženirja	421.820	2	400.230	105
Stroški vzdrževanja osnovnih sredstev	10.602.776	44	7.449.227	142
Najemnine	639.627	3	488.960	131
Stroški plačilnega prometa	1.559.458	7	1.595.677	98
Provizija od prodanih vinjet	2.453.094	10	2.004.853	122
Stroški zavarovanj	817.373	3	761.663	107
Stroški študentskega dela	462.562	2	346.661	133
Storitve zunanjih DarsGo servisov	1.164.226	5	983.609	118
Drugi stroški storitev	5.842.682	24	5.883.492	99
Skupaj:	23.963.619	100	19.914.373	120

Stroški dela

v EUR (brez centov)	I—VI 2023	Delež	I—VI 2022	Indeks
Stroški plač	18.041.334	68	16.266.253	111
Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	3.734.593	14	3.366.138	111
Drugi stroški dela	4.855.272	18	4.012.973	121
Skupaj:	26.631.198	100	23.645.364	113

Odpisi vrednosti

v EUR (brez centov)	I—VI 2023	Delež	I—VI 2022	Indeks
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	3.304.322	3	2.963.184	112
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	94.513.498	96	93.522.364	101
Amortizacija naložbenih nepremičnin	14.847	0	14.847	100
Amortizacija najetih osnovnih sredstev	601.114	1	554.676	108
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	270.855	0	180.869	150
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstev	405	0	83.006	0
Skupaj:	98.705.040	100	97.318.946	101

Drugi poslovni odhodki

Drugi poslovni odhodki v višini 324.585 evrov se med ostalim nanašajo na stroške s počitniškimi kapacitetami, članarine, prispevke zbornicam in prispevke za stavbno zemljišče.

Finančni prihodki iz posojil, danim drugim

Finančni prihodki iz posojil, danih drugim, v višini 3.290.800 evrov se nanašajo predvsem na nalaganja kratkoročnih viškov likvidnih sredstev družbe DARS pri bankah v obliki depozitov v višini 3.290.704 evrov

Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih

Finančni prihodki od poslovnih terjatev do drugih v višini 2.815 evrov zajemajo finančne prihodke iz poslovnih terjatev, zaračunane zamudne obresti in pozitivne tečajne razlike.

Finančni odhodki iz finančnih obveznosti

Finančni odhodki iz finančnih obveznosti v višini 17.047.064 evrov se nanašajo na:

- finančne odhodke iz posojil, prejetih od bank
Finančni odhodki v višini 12.478.764 evrov predstavljajo obresti dolgoročnih kreditov. Povprečna ponderirana obrestna mera dolgoročnih kreditov na dan 30. 6. 2023 znaša 2,33 %.
- finančne odhodke iz izdanih obveznic

Finančni odhodki v višini 2.794.940 evrov predstavljajo obresti iz izdanih dolgoročnih vrednostnih papirjev. Povprečna ponderirana obrestna mera dolgoročnih vrednostnih papirjev na dan 30. 6. 2023 znaša 4,55 %.

- finančne odhodke iz drugih finančnih obveznosti v višini 1.773.361 evrov, ki se med drugim nanašajo na:
 - finančne odhodke v višini 1.744.587 evrov, ki predstavljajo obresti od dolgoročno dobljenih posojil pri tujih podjetjih,
 - obresti iz naslova najemov v višini 23.260 evrov.

Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti

Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti v višini 1.193 evrov med drugim vključujejo obračunane zamudne obresti iz naslova nepravočasno poravnanih obveznosti in negativne tečajne razlike.

Drugi prihodki

Drugi prihodki v višini 293.244 evrov predstavljajo odškodnine, prejete po sodbah, zaračunane pogodbene kazni, povrnjene stroške postopkov pravnih zadev in podobno.

Drugi odhodki

Drugi odhodki v višini 741.271 evrov vključujejo predvsem odškodnine, plačane po sodbah, dane donacije in podobno.

Posli z lastniki in njihovimi povezanimi družbami

Edina ustanoviteljica in delničarka družbe DARS je Republika Slovenija, ki jo skladno z novim Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1/Ur. l. RS, št. 25/2014) zastopa SDH.

Z lastniki povezane družbe so tiste, v katerih imata Republika Slovenija in SDH skupno neposredno najmanj 20 % lastniški delež. Seznam teh družb je objavljen na spletni strani SDH (<http://www.sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/seznam-nalozb>).

Pregled transakcij za prvo polovico leta 2023 z družbami, kjer ima država posredno ali neposredno prevladujoč vpliv:

	I-VI 2023
Transakcije iz naslova prodaje	90.230.847
Transakcije iz naslova nabave	22.199.229
Transakcije iz finančnih obveznosti	23.738.623
Transakcije iz finančnih naložb	0
	136.168.700

Večina prodaje se je nanašala na storitve povezane s cestninjenjem, največje nabave so se nanašale na strošek energije, provizijo za prodane vinjete, stroške zavarovanj ter nadgradnjo sredstev sistema DarsGo, stroške gradenj in obnove avtocest ter stroške storitev nadzornega inženirja.

Poleg navedenih terjatev in obveznosti na dan 30. 6. 2023 družba DARS izkazuje do družb, kjer ima država posredno ali neposredno prevladujoč vpliv, naslednja stanja:

	30. 6. 2023
Stanje kratkoročnih terjatev	7.956.654
Stanje kratkoročnih obveznosti	8.699.941
Stanje kratkoročnih finančnih obveznosti iz posojil	40.630.057
Stanje dolgoročnih finančnih obveznosti iz posojil	235.665.456
Stanje dolgoročnih naložb - depoziti	20.000.000
Stanje dolgoročnih finančnih naložb - IRS posli	2.035.286
	314.987.394

Vse transakcije med povezanimi osebami potekajo po tržnih cenah.

Posli med DARS in Republiko Slovenijo so razkriti v okviru ostalih pojasnil.

Kratice in okrajšave

ABC	Avtomatsko brezgotovinsko cestninjenje
AC	Avtocesta
ASECAP	L'Association Européenne des Concessionnaires d'Autoroutes et Ouvrages à Péage (Evropsko združenje avtocestnih koncesionarjev in upravljavcev cestninskih cest)
BMS	Sistem za gospodarjenje s premostitvenimi objekti (<i>Bridge Management System</i>)
C-ITS	Kooperativni inteligentni transportni sistem (<i>Cooperative Intelligent Transport System</i>)
Covid-19	Koronavirusna bolezen 2019 (<i>Coronavirus disease 2019</i>)
DARS	Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d.
DGD	Dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja
EBIT	Poslovni izid iz poslovanja (<i>Earnings before Interest and Taxes</i>)
EBITDA	Poslovni izid pred obrestmi, davki in amortizacijo (<i>Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization</i>)
ECS	Elektronski cestninski sistem
EFSI	Evropski sklad za strateške naložbe (<i>European Fund for Strategic Investments</i>)
EU	Evropska unija
GNC	Glavni nadzorni center
GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
HC	Hitra cesta
IT	Informacijska tehnologija
ITS	Inteligentni transportni sistemi
IZ	Investicijska zasnova
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
NDM	Največja dovoljena masa
OPH	Operativni program varstva pred hrupom
OZS	Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
PHO	Protihrupne ograje
PIZ	Predinvesticijska zasnova
PMS	Sistem za gospodarjenje z vozišči (<i>Pavement Management System</i>)
PZI	Projekt za izvedbo
ReNPRP30	Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 (Uradni list RS, št. 75/16)
ROE	Donos na kapital (<i>Return on Equity</i>)
RS	Republika Slovenija
RŠCZ	Republiški štab za civilno zaščito
SDH	Slovenski državni holding, d. d.
SNVP	Sistem za nadzor in vodenje prometa
SP	Strokovne podlage
SRS	Slovenski računovodski standardi
ZDARS	Zakon o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (ZDARS-UPB1) (Uradni list RS, št. 20/2004)
ZDARS-1	Zakon o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 97/2010-ZDARS-1)
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/2009 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17)
ZIUZEOP	Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (Uradni list RS, št. 49/20 in 61/20)
ZSDH-1	Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/2014)
ZUJF	Zakon o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS, št. 40/2012)